

TĚŠÍNSKÉ LISTY

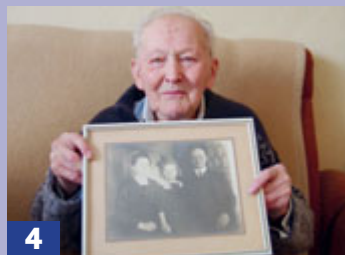
INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

7. května 2019

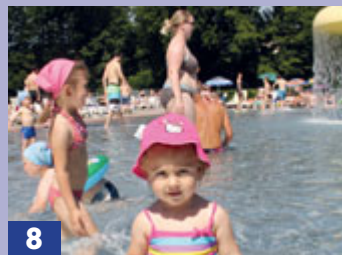
ROČNÍK XIII • ČÍSLO 5

Jak skončila válka na Těšínsku

Před stovkou se těší na výlet

Začíná koupací sezóna

Nové výsadby rozzářily město

**Osvobození
Českého Těšína
3. 5. 1945
Den vítězství
8. 5. 1945**

Poslední bojový let směřoval na Těšín

Nacistická okupace trvala na Těšínsku 2 071 dní. Největší válečný konflikt v dějinách si zde vyžádal ve srovnání se všemi ostatními oblastmi předválečné Československé republiky vysoké množství lidských životů. Prapříčinou této tragické bilance byla jeho odvěká multietnicita, průmyslová vyspělost a strategická důležitost.

Jaro přineslo plné nebe

Přestože se po většinu války bojová letectvá činnost Těšínsku spíše vyhýbala, jarní měsíce roku 1945 situaci změnil. V souvislosti s blížící se frontou, zejména pak se zahájením ostravsko-opavské operace, letectvá činnost v regionu prudce vzrostla. „Leteckou přítomnost na těšínském nebi reprezentovala zejména jediná československá letecká jednotka na východní frontě – 1. čs. smíšená letecká divize v SSSR, utvořena v lednu 1945 spojením menších čs. leteckých útvarů. Jednotku tvořily celkem tři pluky – 2 stíhací a jeden představovaly stíhací letouny Lavočkin La-5 a La-7, bitevní letouny Iljušin Il-2 a střednětlakové bombardéry Petljakov Pe-2. Výchozí základnou pro ostravsko-opavskou operaci se stalo polní letiště v Porębě,“ uvádí Jakub Podžorný, autor bakalářské práce Vybrané aspekty druhé světové války na Těšínsku – drama tří národů.

Útvar byl podle Požorného zastoupen hlavně Slováci, ale také českými stíhači z Velké Británie, Rusy a dalšími národnostmi. „Námi zmiňovaná divize byla zároveň jedinou čs. leteckou jednotkou, která se přímo podílela na osvobození českých zemí, tedy území dnešní České republiky. Jedním z prvních leteckých úderů na Těšínsko, jehož cílem se stal samotný Těšín, byl nálet, provedený v noci ze 7. na 8. dubna 1945. Na město zaútočily staříčky, svým určením spíše průzkumné, dvojplášňové Polikarpov Po-2 (starším označením Učebnyj U-2, přezdívané populárně „kukuruzník“), náležící 10. noční bombardovací letce 87. gar-

Pomník letcům z Těšínska padlých v letech 1938–1945 a letcům 1. československé smíšené letecké divize padlým v bojích o Moravskou bránu v letech 1944–1945 byl odhalen v roce 2000 na místě památníku z roku 1965, na kterém byl umístěn bitevní letoun Iljušin 10. Každým rokem zde probíhá pietní akt za účasti vedení města, studentů a veřejnosti.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

dového transportního leteckého pluku v Aleksandrowicích (Bielsko-Biala). Navzdory chabé výzbroji několika 50 kg bomb a noční temnotě napáchal svržený smrtelný náklad vysoké škody. Bohužel, nikoliv nepříteli. Při náletu zemřelo 11 mladistvých Čechů z *Arbeitsdienst* a čtyři i další civilní osoby...“ toliko Podžorný.

Dne 2. května 1945 vykonala 1. československá smíšená letecká divize svůj poslední bojový vzlet. Cílem letu se stala německá muniční souprava na stanici právě v dnešním Českém Těšíně. Vlak byl označen červeným křížem, průzkum však vyloučil humanitární určení soupravy. V pozici palubního střelce se letu zúčastnil mimo jiné plk. v. v. Pavel Švec, a to na palubě Iljušina, kterému Němci s obavou říkali černá smrt. „Bombardování Těšína bylo mou poslední bojovou akcí. Dostali

jsme rozkaz zničit objekty u vlakového nádraží, koleje a válečné zásoby naložené na vlcích. Úkol jsme provedli bezchyb-

ně,“ vzpomínal u příležitosti jedné z návštěv města Pavel Švec. Válečný hrdina zemřel v roce 2017. (DH)

Jak skončila válka na Těšínsku

Ukrutné boje se strhly o průmyslové Slezsko v rámci 4. ukrajinské fronty, ztráty zde byly mnohem větší než na západní frontě. Ještě prvního května 1945 se v Těšíně drancovalo, zmizelo vybavení nemocnice, tiskárny, nádraží, pošty a dalších podniků.

„V důsledku obchvatného manévru Rudé armády byl Český Těšín osvobozen později než ostatní obce Těšínska. Když 30. dubna vstoupila Rudá armáda do Ostravy, sídlily v Českém Těšíně ještě německé formace, které odešly směrem na Frýdek až v noci z 1. na 2. květen. S nimi utekli i městští a okresní úředníci, kteří téměř 6 let drancovali majetek města a vyssávali náš lid.

Ve městě zůstal už jen poslední oddíl německého Sprengkomanda. Obyvatelé se chystali, že každou hodinu přivítají Rudou armádu a zcela zapomněli na úkol tohoto oddílu. A tak bylo umožněno Němcům, aby se rozloučili s Těšínem v noci z 2. na 3. květen – několik hodin před příchodem Rudé armády – vyhozením všech tří mostů přes Olzu do povětří. Při tomto ohromném výbuchu byla úplně zničena jedna z nejstarších budov Českého Těšína tzv. Osmek, o němž se zmiňují už zápisy z 16. století,“ zapsal kronikář města.

Rudá armáda vstoupila přímo do Českého Těšína hodinu před polednem. Do Horního Žukova přišla podle historických

zdrojů první rudoarméjská hlídka v 11:45. Ustupující nacisté i zde zničili všechny mosty. Na území tehdy samostatné obce padl kapitán Rudé armády. Po dělostřelecké přípravě byla obec Místřovice osvobozena v dopoledních hodinách a obdobně i samostatné Stanislavice, kde si kronikář později zapsal: „Ani první den května nepřinesl nic zvláštního jen dunění děl umlkla, což nasvědčuje, že fronta se přesunula. Druhý den května vojáci nacistických nadlidí strhávají dráty telefonního vedení a sloupky řežou je to neklamný důkaz, že fronta se nezdá být přisunuje. Třetí den května ráno, přišel je plno bláta a vody a v obci je jen

pár nacistických nadlidí v uniformách nacistické armády. V jedenáct hodin dopoledne se nacisté stáhli na Kostelec. V jedenáct hodin třicet minut se objevují první vojáci Rudé armády, jdou třemi směry a to: od Jerusáléma směrem do hlubokého dolu a do č. p. 82 a 83, z bučiny kolem č. p. 9 směrem k mostu a třetí kolem silnice od Albrechtic ke škole a na Kostelec. Od Kostece se pokoušejí nacisté kulometnou palbou zastavit postup vítězných rudoarméjců, ale dělostřelectvo od červenců statku u Albrechticů několika ranami umlčuje toto kulometné hnízdo. Naše obec je hladce osvobozena dne 3. května 1945 v dopoledních hodinách.“ (DH)

Na území Těšína proběhlo několik pietních aktů

Pietní akt u Pomníku letců v Těšínském divadle v rámci připomínky Ostravsko-opavské operace, která vyústila v osvození Českého Těšína, proběhl jako každoročně na sklonku dubna. U této příležitosti učitelka Gymnázia Josefa Božka Alena Hasáková od Ministerstva obrany ČR a Českého svazu bojovníků za svobodu zvláštní medaili jako poděkování za šíření mezi mládeží povědomí o hrůzách druhé světové války a osvobození Československa.

3. května vedení města položilo květiny u pietního místa na radnici v Českém Těšíně, v dalších dnech se památce zavražděných poklonilo u válečných

hrobů na jednotlivých území Českého Těšína a na centrálním hřbitově u pomníku generála Tichonova.

Oslav osvobození letos završila 7. kvě-

na připomínka Dne osvobození od fašismu u Pomníku mezinárodní solidarity protifašistické koalice STALAG VIII B na Kontešinci. (DH)

Generálmajor Ladislav Minařík, bývalý velitel vzdušných sil Arády České republiky předává medaili pedagožce Aleně Hasákové.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Stalin nechal povraždit na sto Poláků z Těšína

Vedení Českého Těšína a Těšína zastoupené starostkami Gabrielou Hřebačkovou a Gabrielou Staszkiewicz se s občany obou měst zúčastnilo tradičního pietního aktu u pomníku na Kontešinci.

V dubnu si zde každoročně připomínáme oběti tzv. katyňského zločinu, tedy povraždění v roce 1940 přibližně 22 000 polských válečných a civilních zajatců vězněných v sovětských koncentračních táborech a táborech pro válečné zajatce. Z Těšínska to byli mimo jiné Rudolf Halama ze Svibice, nejmladší voják polských Těšínských legií z roku 1914, který byl zastřelen v Katyni, nebo podplukovník MUDr. Adolf Wöllersdorfer z Mostů u Českého Těšína, kterého potkala krutá smrt v Charkově.

„Důstojníci polské armády, příslušníci policie a státních služeb evakuovali před náporom německých okupantů na východ země, kde se koncem září 1939 dostali do zajetí sovětské armá-

dy. Na jaře roku 1940 byli hromadně povražděni sovětskou bezpečností NKVD poblíž Katyně, Charkova a Tveru. K obětem tohoto zločinu patřilo i téměř sto Poláků z Těšína: v Katyni jich leží asi 50, v Charkově asi 10 a v Medném u Tveru asi 30, dalších 10 osob je nezvěstných. Mezi oběťmi převažují důstojníci ze 4. pluku podhalanských střelců, který měl svou posádku v Cieszyň; zrovna tak tu sídlilo komisařství, vyšetřovací oddělení a okresní velitelství Policie Slezského vojvodství včetně jízdního oddílu policie, proto je počet těšínských obětí tohoto zločinu mimořádně vysoký,“ napsal uznávaný historik Mečislav Borák ve stati Těšín za války a německé okupace.

Pomník mezinárodní solidarity protifašistické koalice na Kontešinci byl v roce 2011 rekonstruován a v jeho blízkosti bylo odkryto sedm pamětních

desek našich rodáků, kteří padli v druhé světové válce. Dvě tabule nesou jména příslušníků československé

armády, dvě polských vojáků a tři důstojníků polské armády zavražděných na rozkaz Stalina. (DH)

Uklízel rekordní počet dobrovolníků

Více než dvě stě lidí a deset subjektů se zúčastnilo v Českém Těšíně v posledních dnech akce uklídky Česko. Letos byla účast – přestože počasí nepřálo – rekordní.

Nejvíce – 68 – se jich zapojilo 6. dubna do úklidu organizovaného městským úřadem v lokalitě Nová Továrna, kolem rybníků a kolem Tesca u ulice Ostravská. Odhadem z přírody díky dobrovolníkům zmizelo zhruba 9 tun odpadků, hlavně plastů, ale i nábytku,

koberců, pneumatik a dalšího nepořádku. Některé úklidy proběhly kvůli počasí až v průběhu týdne. Městský úřad Český Těšín uklízejícím poskytl rukavice a pytle na odpad a zajišťoval odvoz odpadu.

„Chci poděkovat všem občanům, organizacím, církvím, ale i firmám, všem, kteří se zapojili. Uklízelo se na místech, které nejsou tak frekventované, proto tam pravidelně neuklízí firma, přesto slouží lidem k procházkám a odpočinku. Uklízet má smysl zvláště, když se do akce zapojili

mladí lidé a děti,“ řekla starostka Gabriela Hřebačková, která uklízela společně s úředníky lokalitu kolem Nové Továrny, Vrbiny a okolí Tesca.

Do úklidu se zapojily politické strany a hnutí: ANO 2011, KDU-ČSL, ODS a Nestraníci, dále uklízeli členové Církve bratrské, hasiči z SDH Horní Žukov, Myslivecké sdružení ve Stanislavicích, pracovníci Trianonu, firmy Barny team, Český rybářský svaz v Českém Těšíně včetně mladých rybářů pod vedením Miloše Dra-

py a děti ze ZŠ a MŠ Slezské Diakonie. Úklid zorganizoval také pan Hrdina z Místřovic pro své sousedy a děti, společně naplnili odpadky 11 pytlů. Je až neuvěřitelné, jak velké množství odpadu se podařilo odstranit.

Je to příjemný pocit projít se místy, kde je po úklidu čisto a dívat se na rašící přírodu bez odpadu. Teď už zbývá jen doufat, že jednou uklizená místa už zůstanou čistá a nebude třeba je v budoucnu znovu uklízet. Všem děkujeme.

KRÁTCE

**Den otevřených dveří
v karvinském archivu**

Ve čtvrtek 6. června 2019 v 10.00 a 16.00 hodin budou probíhat prohlídky běžně nepřístupných prostor Státního okresního archivu Karviná. Kromě výstav **Karviná. Od soli k uhlí a Karvinské 20. století v plakátech a fotografiích** bude v badatelně prezentován výběr z bohatých archivních fondů a sbírek. (RED)

Akce jehla – méně nálezů

V dubnu již tradičně realizovala Městská policie Český Těšín společně s odborem sociální preventivní akce JEHLA. Jednalo se o 5. ročník celostátní akce zaměřené na sběr nebezpečného infekčního odpadu po narkomanech, v Českém Těšíně proběhla potřeť. Do akce se v našem městě zapojilo deset strážníků a dvě sociální pracovnice. Během celé akce bylo nalezeno celkem 10 kusů použitých aplikačních pomůcek po narkomanech, loni to bylo 36 kusů. Dále za jedním z domů strážníci našli několik plastových láhví, které sloužily k aplikaci marihuany. (DH)

Pískoviště na území města

S jarním počasím se plní dětská i sportovní hřiště, stejně si tak děti začínají hrát v pískovištích. Na území města evidujeme 37 pískovišť. Všechna pískoviště byla po zimní sezoně zkontrolována a u většiny z nich v nadcházejících dnech zajistíme údržbu pisku (prohrabání, odplevelení, úklid a doplnění pisku), popř. drobné opravy, které spočívají ve výměně shnilých dřevěných desek. Větší rekonstrukcí projde pískoviště např. na ulici Ostravská x Zelená. Četnost výměny pisku závisí na zatížení zařízení pro děti. Hygienické limity pisku upravuje zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Lada Večeřová, referentka

DOPIS ČTENÁŘE

Na základě Těšínských listů č. 4, Článek Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (38. část) na str. 4–5 pojednávající o založení továrny na likéry, rum, arak a sodovou vodu Emila Eichnera v Českém Těšíně vám zasílám pro zajímavost fotografii láhve z této továrny. Nalezena v Bludovicích. Hezký den!

Jan Cienciala

Strážníci často zasahují u zdravotních indispozicí

Vedení města Český Těšín přijalo a ocenilo drobnou pozorností čtyři strážníky, kteří se vyznamenali mimořádnou angažovaností a schopností při záchraně lidí. Všichni letos zasahovali o složitých zdravotních kolapsů občanů.

Například u pěšího, který ležel v křižovatce jedné z ulic. K muži přijeli jako první. „Napřed nebylo zřejmé, zda jej srazilo auto nebo má jinou zdravotní indispozici. Uvedli jsme jej do stabilizované polohy a zavolali sanitu, do toho jsme museli ještě odklánět auta. Shodou okolností postupně zastavila okolojedoucí zdravotní sestra a pak i lékařka, které nám pomohly, a to bych chtěl také zdůraznit,“ uvedl Milan Tkadlec, jeden z oceněných.

Českotěšínská strážníci podstupují výcvik první pomoci pravidelně. Školení má pomoci zvýšit pravděpodobnost záchran ohroženého na zdraví nebo životě člověka, ale také chránit zdraví samotného strážníka. „Záchranáři spolupracují se strážníky zru-

Zleva doprava stojí ocenění: Milan Tkadlec, Alois Kajzar, Patryk Czylok, David Tvrdlík
FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ba stejnou měrou jako s policisty. Český Těšín se tomu průměru vymyká, zde s městskými policisty přicházíme do styku více. Je to dáno charakterem města, ale i větší přítomností strážníků v ulicích, než je to jinde, stejně jako poměrně velmi dobře pokrytému území kamerovým systémem,“ řekl během pravidelného školení lékař záchraně služby Jan Karczmarczyk s tím,

že strážníci povětšinou zasahují nikoliv u dopravních nehod, jak by se mohlo zdát, ale přímo v ulicích. Jsou první na místě, pokud někomu začne být špatně, zkolabuje, mnohdy jsou voláni sousedy k případům domácího násilí, rvačkám a také k sebevrahům. Českotěšínská strážníci mají již několik let ve výbavě speciální záchranářský batoh. (DH)

V 96 letech se těší na výlet autem

Je stejně starý jako rozhodnutí města o výstavbě budovy radnice. Jeho otec byl pokladníkem města a pan František Augustin si pamatuje prvního starostu Českého Těšína.

František Augustin, tehdy ještě Franz, se narodil v roce 1923 v Českém Těšíně. Město nedávno vzniklo, chyběly základní budovy sloužící veřejnosti, úředníci pracovali v sále hotelu U Bobka (dnešní Slavoj) a později v nárožní budově na místě dnešní ČSOB.

Děd byl sládkem, otec pokladníkem

„Naše rodina zde žila po generace. Dědeček sládkoval v místním pivovaru a otec byl prvním městským pokladníkem a byl na to patřičně hrdý. Původně vyučený zedník během první světové války byl nasazen na srbské frontě, ale dostal se do armádního štábu a přiučil se účetnictví. Pamatuji si prvního českotěšínského starostu Josefa Koždoně i další úředníky, s nimi otec hovořil německy, ale na radnici se hovořilo i česky

i polsky. Koždon byl velice schopný,“ říká jubilant.

Otec byl přesvědčením Rakušan, vychován za císaře, válčil v rakousko-uherské armádě. Proto trval na německojazyčném vzdělání. Pan Augustin proto dojížděl do Bohumína na zdejší německé gymnázium. Po roce 1938 se studenti přesunuli do Jeseníku do Sudet. V roce 1941 sílily boje na východní frontě, právě dospělí chlapci rychle dostali válečnou maturitu – armáda si žádala další vojáky. Augustin byl s dalšími spolužáky odveden do německé armády, cvičil se v Zamościu, v dubnu roku 1942 se již ocitl na východní frontě.

Třeskutý mráz mu zachránil život

„Šrapnel mne zasáhl 26. listopadu, vytrhl mi kus stehna, měl jsem zranění i lýtko. Ten hrozný mráz u Stalingradu mi vlastně zachránil život, krev tekla pomaleji. Ještě, než tu lokalitu Sověti zcela obklíčili, jsem se doplzl do bezpečí, poté jsem putoval po lazaretech v Przemyślu, Krakově a dolé-

čil jsem se v invalidovně ve Vídni,“ dodává. Po vyléčení byl opět odvelen na východní frontu, tentokrát do oblasti Dněpru. Zde proběhla jedna z nejkrvavějších bitev v dějinách, na obou stranách zahynulo 900 tisíc vojáků. „Stříleli do nás jako do zajčů, v září 1943 jsme byli opět raněni. Dostal jsem střepinou do ramene, kusy šrapnelu tam mám dodnes. Tím pro mne válka v první linii skončila,“ říká.

U Časlavi padl o dva roky později do ruského zajetí, prošel si několika zajateckými tábory. Do Těšína se vrátil na Vánoce roku 1946. Po válce zažil jako Němec ústrky, dům rodičů byl konfiskován, sestra odsunuta. Dodělal si technickou průmyslovku a pracoval ve stavebnictví, mimo jiné se podílel na výstavbě Těšínského divadla. Jeho příběh odráží spletité osudy lidí ve střední Evropě v minulém století. „Před válkou jsme zde žili vedle sebe v poklidu Češi, Poláci, Židé a my, Rakušané, protože ani mi rodiče ani já jsme se nepovažovali za Němce. Za všechno zlo může Hitler,“ říká.

Čemu vděčí za elán a skvělou fyzickou kondici, tak nezvyklou v 96 letech života? „Sportu a zdravé životosprávy. V létě jsem vždy jezdil na kole a plaval, v zimě jsem byl každý týden na běžkách nebo na sjezdových lyžích,“ říká. Neuvěřitelná je i jeho duševní vitalita, dívá se na politické diskusní pořady, ale i technické magazíny. Večer sledoval koncert z Berlína přes satelit. Přesně odříká, kdo dirigoval, kdo zpíval tu kterou partii. „Mám rád tu těšší hudbu,“ přitakává a dodává, že by se chtěl ve zdraví dožít stovky a těší se, jak po nemoci opět pojede svým autem. (DH)

Jubilant s místostarostou Tomášem Pavelkem.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Péče o dlouhodobě nemocného v domácím prostředí

Navýšením příspěvku chce stát podpořit neformální pečovatele, kteří 24 hodin denně a 7 dní v týdnu pečují doma o nejsložitější a nejtěžší případy ve III. a IV. stupni závislosti.

Od 1. dubna 2019 se zvyšuje příspěvek na péči pro osoby ve IV. stupni závislosti z dosavadních 13 200 Kč na 19 200 Kč. Toto zvýšení se týká osob, kterým **nejsou** poskytovány pobytové sociální služby. Osobám, kterým poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb (domov pro osoby se zdravotním postižením, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, chráněné bydlení nebo sociální služby ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče), dětský domov nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu bude i nadále náležet příspěvek na péči ve výši 13 200 Kč.

Od 1. července 2019 se zvyšuje příspěvek na péči pro osoby ve III. stupni závislosti, a to z dosavadních 9 900 Kč na 13 900 Kč u dětí a z 8 800 Kč na 12 800 Kč u dospělých. Také toto zvýšení se týká osob, kterým **nejsou** poskytovány pobytové sociální služby.

Ke zvýšení příspěvku na péči dojde automaticky. To znamená, že není třeba, aby o něj příjemci žádali. Poprvé vyplátí Úřad práce ČR zvýšenou částku v průběhu dubna 2019. Kontaktní pracoviště Český Těšín, U Mlékárny 1863/13, Český Těšín, tel.: 950 126 687.

Neváhejte se také obrátit na registrované poskytovatele terénních sociálních služeb na území našeho města například na pečovatelskou službu poskytovanou Centrem sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace, Sokolovská 1997, Český Těšín, která vám nabízí ve vaší domácnosti:

- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Pomohou vám v pracovních dnech 7.00 až 19.00 hodin, dovoz obědů je možný pondělí až neděle 10.00–14.00 hodin. Rozsah, četnost a čas služby je sjednán s uživatelem individuálně a vychází se

FOTO / IVO HAVLÍK

vždy z jeho konkrétních potřeb a osobních cílů s ohledem na provozní a personální možnosti organizace.

Ceník jednotlivých úkonů základních činností je stanoven v souladu s vyhláškou MPSV ČR č. 505/2006 Sb., v platném znění.

Kontakt: Sokolovská 1997, Český Těšín, tel.: 558 740 194, 739 261 704.

Neváhejte využít také nabídky Půjčovny

kompenzačních pomůcek. Zapůjčení je možné i na krátkou dobu za účelem vyzkoušení a vybrání odpovídajícího typu pomůcky pro konkrétní situaci, prostředí a podle individuálních potřeb uživatele nebo do doby, než si uživatel zajistí pomůcku vlastní. Kontakt: Sokolovská 1997, Český Těšín 558 741 971, 724 865 928.

Klaudie Dinelli,
vedoucí sociálního odboru

Nové Charitní středisko „Klíč“

Od začátku roku funguje v našem městě nová sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi. Charitní středisko „Klíč“ poskytuje pomoc a podporu rodinám ve snaze o zlepšení jejich nepříznivé sociální situace (ztráta bydlení, nedostatek financí, nesnáze při výchově dítěte a vedení domácnosti).

Činnosti, které středisko poskytuje:

- finanční plánování
- podpora rodiče při jednání se školou
- podpora při výchově dítěte/děti a vedení domácnosti
- pomoc při hledání zaměstnání
- pomoc při vyplňování formulářů
- pomoc při změně nevyhovujícího bydlení a další.

Služba usiluje o to, aby rodina posílila své dovednosti tak, aby uměla náročné situace ve svém životě zvládat vlastními silami. Cílem služby je, aby rodina samostatně fungovala ve společnosti. Pracovníci pracují s rodinami s nezletilým/i dítětem/děti (do 18 let), osamělými rodiči, těhotnými ženami, které jsou ohroženy nepříznivou sociální situací.

Terénní služba „Klíč“ je poskytována zdarma rodinám v jejich domácnostech, lze využít i možnost doprovodu na úřady a další veřejné instituce. Služba sídlí na ulici Ostravská 285.

Kontakt: Martina Krupová – tel.: 703 842 051

e-mail: martina.krupova@ceskytesin.charita.cz.

Petr Šelong, Jaroslava Židková

Vítání ptačího zpěvu proběhlo i za deště

V neděli proběhlo v lokalitě Vrbiny Vítání ptačího zpěvu, kterou zorganizovali ornitologové pro veřejnost. Ačkoliv organizátoři nepočítali, že za zimy a deště někdo vůbec přijde, a akce se zruší, byli překvapeni, když v 8 ráno u mostu přes Ropičanku čekalo 7 nadšenců, z toho 2 děti. Až z Ostravy přijela maminka s tříapůlroční dcerkou a v tom nečase vytrvala až do konce. Během vycházky jsme pozorovali nebo zaslechli 30 ptačích druhů. Hned na začátku se nám krásně předváděl konipas horský, skorec vodní nebo brhlík lesní. Na řece Olze/Olši se jak na objednávku objevil vzácný rybák obecný a viděli jsme například morčáky velké nebo písíka obecného.

Daniel Křenek

Výstava o lidech bez domova na dalším místě

Portréty a příběhy bezprizorních uživatelů služeb Slezské diakonie zachycené na kresbách žáků ZUŠ Pavla Kalety Český Těšín a fotografií Haliny Sikory jsou vystaveny v budově ZUŠ Pavla Kalety. Výstavu zahájila starostka města Gabriela Hřebačková a ředitelka ZUŠ Renata Wapieníková.

V dubnu se město zapojilo do celorepublikového sčítání osob bez domova, které vede a organizuje Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. Jedná se o osoby spadající do kategorie „bez střechy a bez bytu“ podle mezinárodní typologie

ETHOS. Podle šetření žije na území města 61 bezprizorních. Nejvíce je mužů – 35, žen je 26 dětí a mladistvých 12. (DH)

Mladí autoři, kteří se na výstavě o lidech bez střechy nad hlavou podíleli.

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Volby do Evropského parlamentu

V pátek 24. května od 14 do 22 hodin a v sobotu 25. května od 8 do 14 hodin budou otevřeny volební místnosti pro volby do Evropského parlamentu. Pro Českou republiku je v této instituci vymezeno jednadvacet mandátů, o které se budou ucházet kandidáti devětatřiceti volebních uskupení (politických stran, politických hnutí nebo koalic).

Volební místnosti

Na území města Český Těšín je 23 volebních místností. Ke **změně volební místnosti** došlo ve volebním okrsku č. 7, kde je namísto Těšínského divadla nově volební místnost v ZŠ Ostravská (boční vchod). Oznámení o době a místu konání voleb s přehledem všech volebních místností a adres zařazených do jednotlivých volebních okrsků bylo zveřejněno v minulém vydání Těšínských listů. Název volební místnosti bude uveden na obálce, v níž budou voličům doručovány hlasovací lístky. Pokud by i přesto některý volič tápal, může informace najít na webových stránkách města Český Těšín v sekci „Volby do Evropského parlamentu – Informace pro voliče“. Doporučujeme použít vyhledávač volebních místností podle adresy trvalého pobytu, kde se voliči po zadání adresy trvalého pobytu zobrazí v mapě jeho volební místnosti.

Hlasovací lístky a způsob hlasování

Nejpozději v úterý 21. května měli voliči dostat do svých schránek prostřednictvím České pošty hlasovací lístky. Pokud jste své hlasovací lístky neobdrželi, můžete si vyžádat náhradní sadu ve volební místnosti.

Sada hlasovacích lístků obsahuje 39 hlasovacích lístků politických stran, hnutí a koalic, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována Ministerstvem vnitra ČR. Přestože, jak již bylo uvedeno, za Českou republiku může být do Evropského parlamentu zvoleno 21 kandidátů, volební zákon umožňuje kandidujícím subjektům uvést na hlasovacím lístku až o 1/3 kandidátů více. Každý kandidující subjekt tedy může mít na hlasovacím lístku až 28 kandidátů. Hlasovací lístky budou vytištěny jednostranně na formátu A4. Volič hlasuje tak, že ze sady hlasovacích lístků vybere jeden hlasovací lístek, na kterém může zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u dvou kandidátů uvedených na téže hlasovacím lístku vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost (tzv. „preferenční hlas“). Pokud volič dal na hlasovacím lístku přednostní hlas více než 2 kandidátům, počítá se takový hlasovací lístek ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice; ani k jednomu přednostnímu hlasu se však nepřihlíží. Ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice se počítají i takové

hlasovací lístky, na nichž jsou jména nebo příjmení kandidátů škrtnuta, změněna nebo dopsána. K takovým úpravám se nepřihlíží. Neplatný je hlasovací lístek, který není na předepsaném tiskopise, který je přetržený nebo který není vložen do úřední obálky. Poškození nebo přeložení hlasovacího lístku nemá vliv na jeho platnost, pokud jsou z něho patrné potřebné údaje. Hlas voliče je neplatný, je-li v úřední obálce několik hlasovacích lístků.

Hlasování do přenosné volební schránky

Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních důvodů, náš úřad (tel.: 602 131 784, 553 035 410, e-mail: maskova@tesin.cz) a ve dnech voleb okrskovou volební komisi (telefonní čísla do volebních místností budou zveřejněna na webových stránkách města Český Těšín) o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou, hlasovacími lístky a výpisem ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu.

Volici, kteří se přihlásili k trvalému pobytu do Českého Těšína po 14. dubnu 2019

Volič, který po 14. dubnu změnil místo trvalého pobytu a nyní je hlášen ve městě Český Těšín, je vyškrtnut ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu vedeném obecním úřadem v místě předchozího pobytu. Aby mohl tento volič hlasovat v Českém Těšíně, musí požádat obecní úřad v místě předchozího trvalého pobytu o vydání potvrzení o vyškrtnutí ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu apředložit toto potvrzení buď našemu úřadu (kanc. č. 113 v přízemí), a to nejpozději do 16.00 hodin dne 22. května 2019, nebo ve dnech voleb okrskové volební komisi v příslušné volební místnosti, kde zároveň musí prokázat své právo hlasovat ve volebním okrsku (novým občanským průkazem nebo občanským průkazem s odstřiženým rohem spolu s potvrzením o změně místa trvalého pobytu).

Volici – občané jiných členských států EU

Tito voliči, kteří nejsou občany České republiky, mohou ve volbách do Evropského parlamentu hlasovat pouze za předpokladu, že nejpozději do 14. dubna 2019 požádali o zápis do seznamu voličů (mohli tak učinit i při některých z minulých voleb do Evropského parlamentu) nebo že nejpozději do 14. dubna 2019 požádali o přenesení svých údajů z dodatku

stálého seznamu voličů pro komunální volby do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu (i v tomto případě tak mohli učinit již u některých z minulých voleb).

Volici v nemocnici či jiném zdravotnickém či sociálním zařízení

Tito voliči, pokud nemají v daném zařízení trvalý pobyt, se mohou účastnit hlasování pouze za předpokladu, že do 4. května 2019 požádali prostřednictvím správy zařízení o zápis do seznamu voličů (týká se pouze mimotěšínských voličů), nebo pokud mají vyřízený voličský průkaz, anebo pokud mají trvalý pobyt v Českém Těšíně v územním obvodu volebního okrsku č. 7. Bližší informace obdrželi zaměstnanci zařízení.

Nemáte doklad totožnosti?

Zákon o občanských průkazech pamatuje na situaci, kdy volič před volbami nebo v jejich průběhu zjistí, že nemá platný občanský průkaz, ani jiný doklad totožnosti (cestovní pas). V těchto případech lze voliči vydat „na počkání“ občanský průkaz bez strojově čitelných údajů s dobou platnosti

Kontakty

Máte-li jakékoliv dotazy, připomínky či náměty k zajištění voleb, neváhejte nás kontaktovat:

■ Ing. Kateřina Dehnerová, vedoucí odboru občanskosprávního, tel.: 553 035 400, e-mail: dehnerova@tesin.cz

■ Mgr. Jana Mašková, vedoucí oddělení organizačních a správních agend, tel.: 553 035 410, mobil: 602 131 784, e-mail: maskova@tesin.cz – tyto kontakty budou funkční i ve dnech voleb

■ Ing. Marie Bilková, referent správních činností, tel.: 553 035 418, e-mail: bilkovam@tesin.cz

Přehled o telefonním spojení do jednotlivých volebních místností bude zveřejněn před volbami a v jejich průběhu na webu města Český Těšín.

na 1 měsíc. Ve volebních dnech bude za tímto účelem na úřadě zajištěna stálá služba a voličům bude umožněno vyřídit si občanský průkaz ve zkrácené lhůtě. Bližší informace o náležitostech žádosti poskytnou referentky osobních dokladů.

Vedení města nabídlo lidem diskuzi z očí do očí

První veřejné fórum vedení města, vedoucích odborů s občany a vedení městské policie proběhlo začátkem dubna ve velkém sálu Střelnice. Přišlo pár desítek zájemců.

Úvodem starostka Gabriela Hřebačková prezentovala rozvojové projekty, jako je budovaná sportovní hala ve Svojsíkově aleji a hotový projekt dopravního terminálu, který zahrnuje autobusové stanoviště a záchytné parkoviště. Připomněla, že z důvodu zjištění ropného znečištění pod povrchem se přípravy stavby protáhly na několik let i s ohledem na nutnost zajištění dotací na sanaci území. První cestující by měli autobusové stanoviště s novými zastávkami, čekárnou se sociálním zázemím pro cestující i řidiče a pokladnou využít v roce 2022. Dotazy veřejnosti pak ve volné diskusi směřovaly na vzhled Hlavní třídy, odkoupení budovy na mostě po celnících, v níž

Vedení města odpovídá na dotazy občana. Zleva doprava: místostarosta Tomáš Pavel, starostka Gabriela Hřebačková, místostarosta Vít Slováček a tajemnice Eva Kwiczalová.

zůstanou například kanceláře Euroregionu Těšínské Slezsko. Lidé se ptali na údržbu městského majetku u veřejných ploch, především chodníků. Dále byly tématem i benefity pro seniory.

Vedení města plánuje další pravidelná setkání s občany. (DH)

Do sálu Střelnice přišlo pár desítek lidí.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Recyklojízda: Český Těšín bude první zastávkou

Město Český Těšín se stane první zastávkou týmu Recyklojízdy, který v červnu projede Českou republiku, aby podpořil třídění a recyklaci baterií. A jak jinak než na kolech na baterky.

Tříčlenný tým si dal za cíl zdolat přes 800 kilometrů. Na cestě má 25 zastávek. Na setkání s Recyklojízdou v Českém Těšíně se lidé mohou těšit v úterý 11. června od 8.30 do 9.00 hodin na náměstí ČSA.

„Celou akci děláme především proto, že chceme jít mezi lidi, mluvit s nimi o tom, že i když se někomu mohou zdát baterky malé, do koše rozhodně nepatří. Je potřeba je odnášet na sběrná místa, odkud putují na recyklaci. Chráníme tím životní prostředí,“ říká Eva Gallatová, která je členkou týmu Recyklojízdy a zároveň

zastupuje neziskovou společnost ECOBAT. Ta v České republice již 17 let zajišťuje zpětný odběr a recyklaci přenosných baterií.

Cesta Recyklojízdy začíná v Českém Těšíně

a končí o 10 dní později ve městě Ostrov na druhém konci republiky na úpatí Krušných hor. Záštitu nad Recyklojízdou v Moravskoslezském kraji převzala náměstkyně hejtmana Jarmila Uvířová.

Vzkaz: Přineste nám baterky

Při své zastávce v našem městě bude mít Recyklojízda krátké setkání s obyvateli, školáky a se zástupci městského úřadu. Pro příchozí budou zdarma připraveny krabičky ECOCHEESE na skladování a třídění baterií v domácnostech. Použité baterie pro Recyklojízdu můžete už nyní odevzdávat ve vestibulu městského úřadu nebo během setkání.

Recyklojízda je otevřený projekt, a pokud si vedle sběru baterií chcete užít i společně

zážitky, můžete se k týmu Recyklojízdy připojit a část nebo celou cestu s nimi zdolat na kole či elektrokole. Blížší informace o trase jsou k dispozici na webu recyklojizda.ecobat.cz.

Zatím jen necelá polovina baterií, které jsou v Česku dány do oběhu, končí na recyklaci. Každá baterie, která skončí ve směsném odpadu, škodí přírodě. A to je hlavní cíl Recyklojízdy – přesvědčit lidi, aby použité baterie odevzdávali na recyklaci.

Sběrných míst je v ČR už přes 20 tisíc. Asi nejznámější jsou červené venkovní kontejnery na třídění drobných elektrospotřebičů a baterií. Na popularitě získává odevzdávání baterií v obchodech. Sběrné místo lze najít na vyhledávací mapě ecobat.cz. (RED)

3. kolo kotlíkových dotací – příjem žádostí zahájen

Dne 13. května 2019 byl zahájen příjem žádostí o poskytnutí dotací domácnostem na výměnu starých nevyhovujících kotlů na pevná paliva za moderní ekologická zařízení, a to na základě 3. výzvy Moravskoslezského kraje.

Jedná se o poslední příležitost, kdy lze čerpat finanční podporu na výměnu kotlů na pevná paliva v 1. nebo 2. emisní třídě, jejichž provoz je od 1. 9. 2022 zakázán.

3. výzva kotlíkových dotací navíc umožňuje žádat pro realizaci výměny návratnou finanční výpomoc u města (tj. bezúročnou půjčku).

Veškeré informace o kotlíkových dotacích lze čerpat na <https://lokalni-topeniste.msk.cz/> nebo na webových stránkách města www.tesin.cz → záložka „Kotlíkové dotace a půjčky“.

Irena Kostelencová, oddělení životního prostředí

Služebna na Tovární se stala minulostí

Městskou policii Český Těšín najdou občané od 1. května na nové adrese, v Integrovaném výjezdovém centru v Sokolovské ulici. Občané budou mít do služebny bezbariérový vstup, což ve staré budově nebylo, strážníci se ocitají v modernějším prostředí, které jim pomůže lépe koordinovat práci s ostatními bezpečnostními a záchranářskými složkami. Více o IVC v příštím čísle. (DH)

Zatímco domkaři už od poloviny dubna separují biologicky rozložitelný odpad do nádob zapůjčených do užívání městem, během května dochází k rozmístování velkých kontejnerů.

35 kusů nádob o objemu 770 litrů najdou občané v zahradkářských osadách, okrajových částech města a mezi bytovými domy.

Nové herní prvky a opravy starých

Veřejná travnatá plocha vedle mateřské školy Hornická získá nové herní prvky. Na zdejší sídlišti byla v minulých letech instalována hřiště pro děti a moderní pískoviště.

„Jedná se o dvojhoupačku, hrazdu, dvě pružinová houpadla a lezecký prvek ve tvaru iglú. Uchycení prvků vyžaduje betonáž. Z důvodu kritické, maximální výšky pádu bude součástí nově vybudovaná dopadová zóna, která poskytne přijatelnou úroveň tlumení dopadu. Vše by mělo být hotovo v průběhu května,“ uvedla referentka Lada Večeřová. Atrakyce jsou od českotěšínské firmy SAPEKOR, mladé, dynamicky se rozvíjející společnosti dodávající herní prvky do několika zemí Evropy. Atraktivní nerezové herní prvky této společnosti se nacházejí v našem městě např. v parčíku na Rozvoji, u školy v Horním Žukově, na sídlišti Hrabinská.

pačka s pneumatik, která se po opravě vrátí na své místo,“ řekla Večeřová.

Vloni město investovalo mimo jiné do oprav poškozených herních atrakcí v parku u hřbitova, instalovalo trampolínu v parku Adama Sikory a nová pískoviště na ulici Okružní a Kysucká.

V poslední době město investuje do nových hřišť rozdělených podle věku. Díky evropským projektům a investicím z vlastních prostředků se počet herních zařízení ve městě zpět násobil. Je zde 22 herních zařízení z toho 1 workout, více než 120 ks herních prvků a 12 ks fitness prvků. Navýšení počtu nese s sebou i větší nároky na kontrolu atrakcí, úklid a údržbu. „Péče o zařízení pro děti je dnes náročná, především z důvodu stále se zpřísňujících norem a nových povinností pro samosprávu. Aby se předešlo úrazům, je provozovatel povinen zajistit provádění pravidelné kon-

VIZUALIZACE / SAPEKOR

Opravy na hřištích

Souběžně probíhá oprava prvků na dětském hřišti v Masarykových sadech, které bylo instalováno před deseti lety. Patří k nevyhledávanějším a prvky jsou proto extrémně zatíženy. „Zde jsme s ohledem na finanční možnosti vyměnili lezeckou věž, která je trvanlivější, jelikož je pozinkovaná. V současné době prochází celkovou rekonstrukcí hou-

trola a údržba všech svých zařízení, které samozřejmě provádíme. Kontrola sestává ze tří vzájemně se doplňujících segmentů: běžné vizuální kontroly (měsíční), provozní kontroly a hlavní roční nezávislé odborné kontroly, kterou u nás v červnu provede certifikovaný bezpečnostní technik,“ doplnila Večeřová.

(DH)

LETNÍ KOUPALIŠTĚ

Zahájení provozu: **1. 6. 2019** • Ukončení provozu: **1. 9. 2019**

Dne 1. 6. děti a mládež do 18 let vstup na koupaliště zdarma

PROVOZNÍ DOBA

Červen:

pondělí–pátek 12.00–20.00 hod. (9.00–12.00 hod. na objednávku pro školy)
sobota, neděle 9.00–20.00 hod.

Červenec, srpen: pondělí–neděle 9.00–20.00 hod.

CENÍK

Veřejnost	80 Kč
Děti do 6 let	zdarma
Děti a mládež 6–18 let	40 Kč
Senioři nad 60 let	40 Kč
Držitelé průkazu ZTP/P včetně 1 doprovodu	zdarma
Rodinné vstupné (maximálně 2 rodiče a 2 děti do 15 let)	200 Kč
Skupiny dětí a mládeže do 18 let organizované v Českém Těšíně (nutný pedagogický dozor)	10 Kč/osoba
Vstup po 17. hodině – veřejnost	40 Kč
děti a mládež do 18 let	20 Kč
senioři nad 60 let	20 Kč
Úschovna dokladů a cenností	20 Kč

LETNÍ PROVOZ ZIMNÍHO STADIONU

– plocha s umělým povrchem (in-line plocha)

PROVOZNÍ DOBA 1. 5. 2019–16. 8. 2019

Pondělí–pátek 8.00–20.00 hod., svátky 8.00–18.00 hod.

CENÍK

Prostředí plochy	150 Kč/15 min.
Slevy	
HC Vlcí Český Těšín	sleva 50 %
TJ Slavoj Český Těšín – oddíl krasobruslení	sleva 50 %
HC Wolves Český Těšín	sleva 25 %
Skupiny dětí a mládeže registrované v Českém Těšíně + školy	sleva 50 %

FOTBALOVÉ HŘIŠTĚ A SPORTOVNÍ ZÁZEMÍ
Sportovní areál Frýdecká, Český Těšín

PROVOZNÍ DOBA

Denně 7.00–20.00 hod.

CENÍK

Fotbalové hřiště	800 Kč/započ. hod.
Osvětlení	300 Kč/započ. hod.
Šatna	300 Kč/započ. hod.
Uzavřený celý areál	2 000 Kč/započ. hod.
Slevy	
FK Český Těšín	sleva 50 %
TJ Slovan Horní Žukov	sleva 50 %
Skupiny dětí a mládeže registrované v Českém Těšíně + školy	sleva 85 %
při využití areálu k pořádání fotbalových turnajů a mistrovských a přátelských utkání	
Skupiny dětí a mládeže registrované v Českém Těšíně + školy	sleva 100 %
při využití areálu pro činnost kromě výše uvedených	
Fotbalové oddíly přípravky, dívek a žen registr. v Českém Těšíně	sleva 100 %

O hlásiče zdarma byl velký zájem

O hlásič požáru nebo detektor oxidu uhelnatého zdarma pro seniory byl mimořádný zájem a rozdaly se během dubna. Lidé si do Senior pointu chodili hlavně pro detektory jedovatého plynu.

„Díky spolupráci s krajem se nám podařilo získat tato zařízení zdarma i pro naše seniory. Protože zájem stále přetrvává,

budeme jednat s krajem, abychom byli do projektu zařazeni i pro příští rok,“ uvedl místostarosta města a krajský zastupitel Vít Slováček.

S hlásičem se cítí mnohem bezpečněji nejen senioři, kteří bydlí sami, ale i jejich rodinní příslušníci. Projekt by měl pokračovat v dalších letech.

(DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Chwila z poezją Henryka Jasiczka w szkole

Tegoroczne obchody Dnia Nauczyciela 28 marca w PSP w Czeskim Cieszyne zostały wzbogacone o program poetycko-muzyczny związany z postacią poety Henryka Jasiczka.

Program przygotowały panie polonistki Janina Dorda oraz Marta Bocek, a towarzyszący recytacji układ taneczny w wykonaniu szkolnego zespołu przygotowała pani Maria Szymanik.

Reakcje publiczności były bardzo pozytywne. Występ zaszczyliła również swoją obecnością pani Danuta Palowska. Przedstawiła zebrany kilka informacji o swoim ojcu. Pojawiły się ciekawe pytania uczniów skierowane do pani Palowskiej, np. o to, jakie nastroje panowały w jej domu na wieś o upokarzającej decyzji władz komunistycznych po 1969 roku, kiedy odebrano poecie paszport i zakazano publikowania jego wierszy.

Tę życiowej opowieści uczniowie słuchali z prawdziwym zainteresowaniem.

Na temat tego niecodziennego poranku poetyckiego wypowiedziała się Katarzyna Jaźwa, uczennica kl. VIIIA: „Recital o Henryku Jasiczku był, moim zdaniem, bardzo dobrym pomysłem na uczczenie setnej rocznicy urodzin tego artysty. Uczniowie naszej szkoły prezentowali jego najlepsze wiersze. Recytacji wtórowała muzyka odgrywana na żywo na altówce i flecie. Mogliśmy również podziwiać taneczne choreografie w wykonaniu naszego szkolnego zespołu. Przedstawienie zakończyła córka poety, pani Danuta Palowska, opowiadając nam o swoim „tatusiu”. Moim zdaniem całość była niezwykle wzruszająca. Sądzę, że to spotkanie na długi okres utkwi w naszej pamięci.”

Marta Bocek

V dubnu rozzářila město záplava cibulovin a kvetoucí stromy

V Českém Těšíně se zřetelně projevila dekáda rozsáhlých investic do veřejné zeleně a hlavně koncepce údržby podle plánu.

V minulých letech zahradníci mimo jiné doplnili v Českém Těšíně původní přestárle aleje nebo založili zcela nové. Například v ulici Frýdecké zasadili již vzrostlé listnáče a v Jablunkovské vytvořili zcela nové stromořadí z 25 kusů na jaře působivě kvetoucí japonské sakury a dvaceti sytě zelených habrů. Navázali tak na o rok starší alej z maloplošných hrušní. V posledních letech se v městě více objevují také ozdobné slivoně. Vypadá velmi přirozeně, je absolutně mrazuvzdorná a odolná, proto je vhodná do města.

„Použili jsme ji pro vytvoření aleje v ulicích Božkova a Dukelská, kde tvoří krásné kontrasty s pozadím jiných keřů nebo

barvami domů, ale také na sídlišti a v dalších místech. Květy slivoní nejsou tak velké jako na sakurách, ale bývá jich mnoho, takže celý strom vypadá jako velká cukrová vata s malinovou příchutí. Od července pak na něm dozrávají jedlé červené peckovice,“ uvedla referentka městské zeleně Lada Večeřová.

Podél hlavní aleje městského hřbitova, na náměstí a v parku Masarykovy sady zahradníci použili muchovníky, které se v dubnu vždy obalí záplavou bílých květů. Začátkem léta se na nich objeví růžové a fialové plody, chutí a použitím podobné borůvkám a jeřabinám. Jsou jedlé, pochutnají si na nich lidé i ptáci. Říká se jim indiánská borůvka a jsou bohaté na vitamíny A, B, C, antioxidanty a mnohé minerály. Na podzim navíc muchovníky

přitahují pozornost pestře zbarvenými listy.

V letech 2012–2013 proběhla proměna zeleně na náměstí, smutné kulové javory na hranici životnosti nahradily moderní výsadby, kdy v době vegetace na ploše náměstí vždy něco květe. Od jara krokusy, okrasné česneky, magnolie v různých varietách, bobkovišň lékařská, pak půdokryvné růže. Parky od jara září barevnými cibulovinami (u divadla, rondel u Kauflandu nebo nově založená kruhová výsadba před budovou Střelnice). Nyní občané mohou obdivovat i poslední etapu Zahrady dvou břehů, která ještě není plně dokončena, ale už je nádherná. Zahradníci zde mimo jiné vloni vysadili stovky cibulovin, keře a stromy. Na jaře se také můžeme kochat záplavou

bohatých květů šácholánů nejen v soukromých zahradách, ale také na veřejných prostranstvích, kde je městští zahradníci v posledních letech s úspěchem vysazují. Nádherně proto letos v dubnu a květnu kvetly mimo jiné na náměstí, v Masarykových sadech, na nábřeží a v dalších místech.

(DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

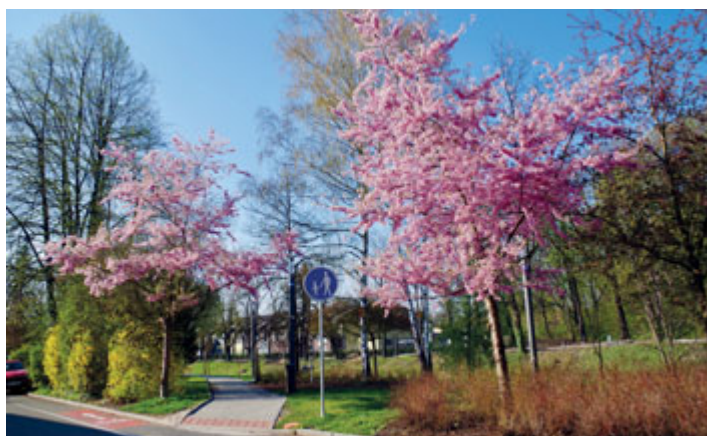

FOTO | MARTIN PODŽORNÝ

OD HEBAMY PO KOPIDOLA

Šmierć. Pogrzeb. 3. část – Konkordyja

Jak jsme již uvedli minule, ještě do konce 19. století se běžně rakev hlavně na vesnicích nosila na ramenou z domu až na hřbitov. Pak se začínalo využívat stále častěji pohřebního vozu, kterému se ve Slezsku říkávalo konkordyja.

Slavný polský spisovatel Jerzy Pilch původem z Těšínska píše ve své knize Nenávratně ztracené leváctví, že jako student dlouze zkoumal původ tohoto slova, kterým se na Těšínsku pojmenovává pohřební vůz a v češtině je cizojazyčným synonymem slova dohoda. I po konzultaci s mnoha odborníky dospěl k závěru, že je to podle předválečné pohřební služby. (povídka Konkordia).

Karavan pro chudé i bohaté

V předminulém, ale hlavně minulém století využívala totiž většina těšínských měšťanů služeb pohřebního ústavu Concordia, který vlastnil několik pohřebních vozů. Firmu Concordia založil Artur Vetter, v roce 1901 jej převzala rodina Skudrzyků.

„Firma nabízela širokou škálu služeb přizpůsobených požadavkům a movitosti zákazníků. Skudrzykové měli dva karavany: 1. a 2. třídy a lafetu pro skromnější obřady a pohřby dětí. Karavany vyrobené na přelomu 19. a 20. století byly zdobeny bohatou řezbářskou výzdobou a zasklením s náboženskými motivy. Byly taženy několika páry černých koní s chocholy z peří, kolem kočáru kráčeli tzv. fakulanti,“ píše se v materiálech muzea Śląska Cieszyńskiego, které tento vozový park získalo v osmdesátých letech minulého století. Vůz z konce 19. století se podařilo rekonstruovat a za tento počin Muzeum Śląska Cieszyńskiego získalo prestižní cenu Muzejní událost roku 2015. Kočár je nyní prezentován veřejnosti jednou ročně v Těšíně na hřbitově v Katovické ulici v době Dušiček.

Badatel stavebního vývoje města Czesław Kraina uvádí, že rodina podnikatelů v pohřebnictví pocházela z dnešní levobřežní části města, z Brandýsu a po rozdělení města provozovala krátce i filiálku a sklad rakví na ulici Hlavní 31 v Českém Těšíně.

SCAN INZERATU / SBÍRKA CZESŁAWA KRAINY

Pohřební vůz a zřízcenci pohřební služby Skudrzyk.

DOBOVÁ FOTOGRAFIE / MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Slovníček

- Fakulant, fikulant – podle Slovníku česko-německého Josefa Jungmanna je to nosič fakulí, což jsou svítilna nebo louče, pochází z německého slova Fackelträger.
- Konkordyja – pohřební vůz
- Czytok – člověk intonující píseň v pohřebním průvodu

Konkurence a pašování

Concordie však nebyla jediným funerálním podnikem v Těšíně. Podle Krainy vznikla jako konkurence k dřívější firmě Pietät. V roce 1933 Gwiazdka Cieszyńska přinesla zprávu, že rolník ze Smilovic zemřel v těšínské nemocnici a převoz jeho ostatků v zaplombované rakvi přes hranici zajišťovala komunální Pohřební služba Pietas. Čeští celníci však ve voze objevili úkryt s 10 kilogramy klobásek a 70 kilogramy ozdobných kování na rakve. Firma se hned v dalším čísle

Dobové povzdechnutí

„Všude a všude se nařiká na drahotu, jak stoupaly a stoupají ceny ve všem všudy. I ta smrt jest dnes dražší, než bývala. Smrt člověka, myslím: pohřeb, útraty pohřební, než se člověk dostal do klidu svého hrobu. (...)“

Emil Horský, *Sborník Český lid* (rok 1914), stať: *Co stála u nás smrt rok 1850.*

Rekordní pohřební kočár

Největší pohřební kočár na světě je k vidění v Muzeu kočárů v Čechách pod Kosířem a v Plzni zhruba před více než 110 lety. Unikátní vůz měří 3 metry a 30 centimetrů, dlouhý je 6,5 metru a váží necelé dvě tuny. Na snímku níže je rekonstruovaný těšínský pohřební kočár pana Skudrzyka.

periodiku hájila tvrzením, že jde o nekaltý boj ze strany konkurence a kontraband byl do vozu ukryt bez jejího vědomí.

Řazení do konduktu

Za konkordii vždy krácel pohřební průvod. Řazení do konduktu má svá pravidla, stejně jako projev úcty okoloidoucím občanům.

„Ani příležitosti projeviti úctu zemřelému se lidé v 19. století nevzdávali. Když je míjel pohřební kondukt v čele s vozem taženým koňmi, projíždějící pomalu náměstím a ulicemi, zastavili se a chvíli ticha, případně smeknutím, uctili nebožtíkovu památku,“ píše se v knize Z dějin

české každodennosti kolektivu autorů. K řazení účastníků konduktu se znalec etiky Stanislav Guth Jarkovský vyjádřil celkem stručně: „V průvodu za rakví jdou příbuzní, nejprve nejbližší, pak vzdálenější. Vůbec páni s dámami jdou po párech, nejbližší příbuzní spolu. Ostatní hosté smuteční jděte, pokud jen možno v pořádku, předbíhat druh druhu naprosto nesluší a nic není trapnějšího nežli nelad a nepořádek za truhlou. Páni smeknou toliko při obřadech církevních, při průvodu samém, ať do kostela, ať z kostela na hřbitov, kryjí hlavu. V pohřebním průvodu kouřiti je naprosto neslušné.“ (kráceno)

(DH)

„Werk“ má 180 let, založila jej Těšínská komora

Největší výrobce oceli v České republice – Třinecké železárny – slaví letos 180 let, což je řadí k firmám s nejdelší tradicí hutní výroby v Česku. První odpich ve vysoké peci zde proběhl 1. dubna 1839. U jejich zrodu stála Těšínská komora, kterou vlastnil arcivévoda Karel Habsburský. U Třince, který byl tehdy vesnicí, avšak uprostřed nálezíšť železné rudy, vznikla vysoká pec na dřevěné uhlí, ke které zakrátko přibýly slévárna a smaltovna. Výrobní sortiment v té době tvořila hlavně kamna, lité nádoby, kovové stavební prvky, kanalizační litina, odlitky pro strojírenství či náhrbní kříže.

Ty najdeme na hřbitovech po celém regionu, zachovaly se také ozdobné mříže na balkonech těšínských výstavních vil, schodištích a opět hřbitovech. I pro slavnou Studni tří bratří odlili ozdobné mřížové třínečtí slévači. Velký litinový kříž u Ostravské ulice v Českém Těšíně-Mostech je dokladem vysoké úrovně výroby umělecké litiny. Již v roce 1845 obdržely železárny za své výrobky zlatou medaili na průmyslové výstavě ve Vídni.

Strategická poloha firmy na košicko-bohumínské železnici znamenala dobrou dostupnost potřebných vstupů, ale i pracovní síly, a také výhodu pro odbyť výrobků. Řeka Olza sloužila k přepravě dřeva z okolních Beskyd, nezbytného pro provoz. Díky

tomu se Těšínská komora v sedmdesátých letech předminulého století rozhodla soustředit další své hutní provozy z okolí právě do Třince. Podle badatele regionu Czesława Krainy zde postupně vznikla možná i největší huť v celém Rakousko-Uhersku.

Koleje nahradily nádoby a kříže

V Třinci se začala vedle surového železa vyrábět i ocel a výrobky z ní, například železniční koleje. „Ze všech kolejnic, které

byly od počátku výroby v roce 1878 vyvážovány, by se dala vybudovat trať, která by vedla třikrát kolem světa. Drtivá většina tratí v republice je tvořena právě kolejnicemi z Třince,“ uvedl generální ředitel Třineckých železáren Jan Czudek s tím, že nejprodávanejším výrobkem „Werku“ je dnes drát, kterého vyrobí průměrně 900 tisíc tun ročně, takže by 13krát spojil Zemi s Měsícem.

To nejsou jediná prvenství. V roce 1906 Těšínská komora prodala železárny Báňské a hutní společnosti a ta zde ve stejném roce spustila první elektrifikovanou válcovací trať na světě.

Ve dvacátých letech minulého století patřily železárny k nejmodernějším hutním závodům s uzavřeným hutním výrobním cyklem ve střední Evropě.

Známe logo má sto let

Typické logo tří kladívek v kruhu společnosti zaregistrovala v roce 1929, v roce 1936 zde vznikla závodní škola, která funguje dodnes. Stejně jako podnikové noviny, které vychází od roku 1949.

V roce 1946 byl podnik znárodněn. Komu-

nistický režim kladl na rozvoj těžkého průmyslu velký důraz, a tak se železárny dále rozrůstaly a zvyšovaly produkci oceli a válcovaného materiálu, která dosáhla vrcholu v osmdesátých letech. Souvisela s tím však zvýšená zátěž pro životní prostředí. Po listopadu 1989 se TŽ změnila na akciovou společnost. Stát byl jejich většinovým vlastníkem až do roku 1996, nyní je jejich stoprocentním vlastníkem Moravia Steel.

Větší část na export

Třinecké železárny jsou největším výrobcem oceli v Česku, v roce 2017 jí vyrobily 2,53 milionu tun. Mezi hlavní produkty podniku patří dlouhé válcované výrobky, tažená ocel, kolejnice, a hutní polotovary. Přes 65 procent produkce směřuje na export.

„Symbolicky v letošním roce dosáhneme podle našich propočtů 180 milionů tun celkové výroby oceli. Mělo by to nastat 1. května,“ doplnil Jan Czudek. Historii hutní firmy představuje muzeum Třineckých železáren, které u příležitosti výročí expozici zmodernizovalo.

(DH)

Smaltovna

DOBOVÁ POHLEDNICE / SBÍRKA CZESŁAWA KRAINY
Vysoké pece a lanovka přes Olzu. Rok 1910–1918.

Ve velké výstavní síni Muzea TŽ je do 30. června k vidění poutavá expozice Průmysl hraček a vynálezy. Nenechaly si ji ujít během oslav výročí železáren ani dvě političky, starostka Českého Těšína Gabriela Hřebačková a poslankyně Pavla Golasowská.

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Jeho software pomáhá FBI i Scotland Yardu

Prestížní ekonomický časopis *Forbes* si ve svém českém vydání v rubrice Úspěšní Češi všimá kariéry mladého Dušana Kožušníka, rodáka z Českého Těšína v textu autora Jana Strouhala Přestal soupeřit s Avastem, teď jeho software pomáhá FBI i Scotland Yardu.

Podle listu se devětačtyřicetiletý podnikatel Dušan Kožušník už v osmdesátých letech jako náctiletý stal programátorskou hvězdou tehdejšího Československa. Jeho forenzní software MOBILedit, využívaný ve více než 70 zemích světa, se stal cenným pomocníkem bezpečnostních složek jako FBI, Europol nebo Scotland Yard při vyšetřování kriminálních činů, terorismu nevymáhají.

„Patříme ke světové špičce v prolamování telefonů,“ dodává k tomu Kožušník. Jeho firma se umí dostat do většiny mobilních telefonů a dokáže z nich poté vytáhnout a zanalyzovat uložená data, a to často i ta mazaná, včetně údajů z většiny aplikací, konverzací, fotografií a videí, míst pohybu a podobně. Zkrátka jí neunikne žádná digitální stopa.

Programátorský příběh rodáka z Českého Těšína, který své dětství strávil v Rožnově pod Radhoštěm, začal na střední škole, kde se kromě výpočetního kroužku účastnil takzvané středoškolské odborné činnosti, obdoby dnešní matematické olympiády. „Vždycky jsem se zajímal o to, jak vše funguje uvnitř – hardwarově i softwarově,“ říká a podává mi kalkulačku Texas Instruments TI-57, která jej tehdy uchvátila a zároveň mu změnila život, když se na ní vůbec poprvé začal seznamovat s programovacími jazyky.

S kamarádem v rámci SOČ vytvořili komplexní systém pro elektronické výpočty, úspěch měli ale až s robotem, se kterým vyhráli krajské kolo a dostali se nejen

do celostátní soutěže, ale získali i možnost studia na kterékoliv vysoké škole bez potřeby přijímacích zkoušek.

„Šel jsem na katedru počítačů na Českém vysokém učení technickém,“ nepřekvapí jeho odpověď. Tam opět patřil k premiantům a díky tomu se stal i administrátorem výpočetního sálu s desítkou tehdy nejlepších dostupných PC, ke kterým tak získal v podstatě nepřetržitý přístup a mohl je pečlivě zkoumat. „PC bylo v té době hodně nedokonalé, nebyla tam žádná architektura z hlediska bezpečnosti. Kód si mohl dělat, co chtěl,“ vzpomíná na dobu před 30 lety.

Na začátku devadesátých let proto použil své prospěchové stipendium jako investici do založení firmy. Ještě jako student začal vytvářet hardware, který se vložil do počítače podobně jako grafická karta a rozšířil jej o potřebné bezpečnostní vrstvy. „Vymyslel jsem systém, ve kterém viry nemohly fungovat,“ vysvětluje muž, který z pohledu bezpečnosti doporučuje iOS od Applu, naproti tomu Android vidí jako velmi děravý systém.

Ke Kožušnickovým konkurentům v segmentu počítačové bezpečnosti tehdy patřil zejména Avast (dříve Alwill). „Dávali jsme písemnou záruku virové imunity, což jim možná trochu leželo v žaludku,“ vzpomíná s úsměvem majitel firmy, jejíž roční obrát se dnes počítá v řádech milionů eur.

Celý text najdete na www.forbes.cz

Apríl odstartoval deratizace. Akce Krysař v plném proudu

Více než 3,5 tuny návnad pro potkany putuje do kanalizačních sítí a infrastruktury v obcích a městech, kde je provozuje společnost SmVaK Ostrava. Deratizací se zabezpečuje proti nekontrolovatelnému množení potkanů i samotné město.

Stejně jako každý rok odstartovala na jaře plošná deratizace, jejímž cílem je udržet počet potkanů v síti na stabilizované úrovni. Probíhat bude až do začátku letních prázdnin.

„Efektivitu deratizace zvyšuje to, když se ve stejnou dobu připojí se svými prostory a objekty také města a obce, případně průmyslové podniky. Jde především o výrobce potravin, restaurace a vývařovny. Důležitá je koordinace aktivit. Můžu konstatovat, že s většinou měst a obcí je spolupráce v této oblasti velmi dobrá,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolká s odkazem například na vyhlášku města Český Těšín a jeho aktivity. Naše město vynakládá na deratizaci nemalé částky, jen pravidelná deratizace veřejných prostranství přijde na více než 40 tisíc korun ročně. Město má vyhlášku o povinné deratizaci, odborná firma hlásí, kteří majitelé ji provedli. Pro majitele objektu to není tak zatěžující, jelikož jde o stovky korun ročně, a je to efektivní.

Kromě stokové sítě vodaři provádějí deratizaci v objektech kanalizačních čerpacích stanic a vybraných čistírnách odpadních vod, kde se počet položených návnad řeší individuálně podle velikosti příslušného objektu.

Velkým problémem zůstává vypouštění odpadních vod se zbytky potravin a přepálených olejů do veřejné kanalizace. Tyto potraviny se stávají ideální potravou pro potkany, kterým se pak výborně daří. Rychle a nekontrolovatelně se následně rozmnožují – jeden pár pak má až několik desítek potomků. Český Těšín nabídl jako jedno z prvních měst v republice svým občanům již v roce 2015 speciální nádoby na třídění jedlých tuků.

V případě potřeby každoročně na podzim následuje tak zvaná ohnisková deratizace, která řeší především problematická místa.

Potkani využívají kanalizaci jako síť, jejímž prostřednictvím se mohou přesouvat do míst nabízejících dostatek potravin. Proto je jejich výskyt vyšší v místech, kde jim lidé svým neodpovědným chováním spočívajícím ve vyhazování zbytků potravin do veřejného prostoru nebo okolí kontejnerů a popelnice připravují komfortní přístup k potravě. Velmi často jde o sídliště a bytové komplexy. (DH)

Velikonoční jarmark pro hladové děti

Téměř 200 dětí bude dostávat každý den jídlo ve své škole po celý školní rok díky štědrosti dárců v rámci Velikonočního jarmarku, který proběhl o Palmové neděli na prostranství před kostelem v Masarykových sadech a také v Koňakově, Chotěbuzi a Svibici.

Lidé si mohli za dobrovolný příspěvek koupit sváteční beránky, sladké pečivo, koláče, domácí nudle, ale i velikonoční ozdoby, které připravily celé rodiny dobrovolníků. A zájem byl velký, dobrá věc otevírala srdce i peněženky návštěvníků. „Celý výtěžek z akce, tedy 82 665 korun, byl za tímto účelem poukázán hnutí Mary's meals, které zajišťuje školní stravování dětí v nejhudších oblastech světa. Jde o mezinárodní nízkonákladovou charitu, která se snaží zajistit jedno jídlo denně

pro děti z nejhudších částí světa v místě jejich vzdělávání. Již dnes organizace žije téměř půldruhého milionu dětí. Jedno jídlo denně po celý školní rok vychází v průměru na těžko uvěřitelných 421 Kč,“ uvedla za organizátory Dorota Sikora s tím, že cílem hnutí je postupné odstraňování chudoby v oblastech působení Mary's meals. Pokud dítě dostane ve škole jídlo, má motivaci vůbec přijít a jeho rodiče mají motivaci je tam poslat namísto toho, aby trávilo čas prací nebo hledáním jídla k přežití. Ve výsledku tak roste vzdělání v dané zemi a ruku v ruce s tím naopak klesá chudoba obyvatelstva.

„Každá věnovaná koruna má tedy smysl a náš příspěvek může ovlivnit životy nejednoho dítěte. Děkujeme dobrovolníkům i štědrým dárcům,“ doplnila Sikora. (RED)

Nemocnice má moderní přístroj pro rehabilitaci

Novinkou na rehabilitačním oddělení Nemocnice Český Těšín je moderní kombinovaný přístroj, který pacientům napomáhá od bolesti. Přenosný přístroj umožňuje současnou aplikaci elektrolyčby a ultrazvuku.

„Kombinovaný přístroj se dá využít pro široké spektrum diagnóz, zejména pro pacienty po úrazech nebo operacích. Pomáhá s akutní a chronickou bolestí, zlepšuje prokrvení tkání, navazuje svalovou relaxaci, zlepšuje regenerační schopnosti tkání, urychluje vstřebávání otoků a hematomů,“ sdělil vedoucí fyzioterapeut rehabilitačního oddělení nemoc-

nice Alfréd Heckel s tím, že tento kombinovaný přístroj zvládá všechny tyto úkony, a dokonce dokáže obsloužit dva pacienty najednou.

Na obrazovce lze navolit desítky přednastavených rehabilitačních diagnóz a cílených programů, což usnadní a urychlí práci fyzioterapeutů. Navíc díky variabilitě a rychlosti se čekací doba pacientů na rehabilitační léčbu snížila.

K ošetření je nutné mít doporučení od praktického lékaře, ortopeda, internisty nebo neurologa. Pacienti se mohou objednávat každý den mimo středu na číslo 558 769 249. (RED)

Mezinárodní divadelní festival Bez hranic slibuje skvělé divadelní zážitky

Mezinárodní divadelní festival BEZ HRANIC/BEZ GRANIC, který se uskuteční na několika místech v Českém Těšíně a Cieszynie, nabídne letos mimo jiné novinku oceňovaného divadelního souboru Cirk La Putyka ISOLE či divácky vděčnou hru OSMYČKY Městského divadla Brno, která se věnuje tématu „osudových osmiček českých dějin“. Švandovo divadlo se zdejšímu publiku představí hrou PROTEST/REST, kterou tvoří dvě jednoaktové hry, které od sebe dělí 33 let a spojují je postavy spisovatelů Vaňka a Staňka a absurdní humor. Festival, který se uskuteční od 1. do 8. června 2019, však nabídne ještě mnohem více.

„Pozvání na festival letos přijalo celkem devět divadelních souborů z Česka, Polska a Slovenska. Ty budou usilovat o přizvání diváků, kteří svým hlasováním rozhodnou o tom, kdo si letos odveze hlavní cenu přehlídky Zlomenou závoru,“ řekla organizační ředitelka festivalu Petra Slováček Rypienová. Česko bude zastupovat pražský soubor Cirk La Putyka se svou zbrusu novou hrou Isole (1. 6. 2019), která je nevšedním novým cirku-

Momentka z představení Městského divadla Brno hry Osmičky.

FOTO: ARCHIV DIVADLA

sem, ve kterém má hlavní slovo magická síla hudby. Městské divadlo Brno slaví úspěchy se svou kabaretně laděnou rozmarnou férií Osmičky (6. 6. 2019) a tak organizátoři věří, že se setká se

zájmem také zdejších diváků, snad i proto, že v jedné z hlavních rolí se představí, v současnosti mimořádně populární Michal Isteník, jež se do podvědomí diváků zapsal jako Eda ze seriálu Most! První ročník festivalu byl věnován prezentaci polských a československých inscenací Václava Havla. Na tento odkaz navazuje dramaturgický výběr hry Protest/Rest pražského Švandova divadla (5. 6. 2019). Diváci se mohou těšit na brilantní dialog Václava Havla v konfrontaci s dramatickým pokusem debutujícího autora. Slovenské divadlo bude na letošním festivalu prezentovat představení Nového divadla Nitry Anna Franková (8. 6. 2019). Hra, která se pyšní cenou za nejlepší herecký výkon pro Lucii Korenou v hlavní roli, a zároveň se dostala do nejúžšího výběru na nejlepší inscenaci a nejlepší režii roku 2017 v prestižní slovenské divadelní anketě Dosky. Polská scéna Těšínského divadla se bude na letošní

29. edici festivalu prezentovat představením Tango v režii slovenského režiséra Michala Spišáka.

Kromě výše jmenovaných her se diváci mohou těšit také na řadu mimořádných polských představení. Mimo jiné se představí Teatr Łaźnia Kraków, který slibuje nevšední zážitek ze hry WALEŚA, kde v titulní roli exceluje Jerzy Stuhr. Teatr Wybrzeże z Gdańska přiveze představení TROJANKI, které režíroval uznávaný polský režisér Jan Klata.

O hudební doprovod přehlídky se postarají koncerty např. polské kapely Tulia, slovenského jazzového virtuóza Petera Lipy či Doroty Barové. Informace o dalších doprovodných akcích naleznete na webových stránkách festivalu www.borderfestival.eu. Vstupenky bude možné zakoupit jak online, tak před samotnými představeními v prostorách divadel v Českém Těšíně i Cieszynie.

(GC)

Noc kostelů 2019 již podesáté

V pátek 24. května se znovu pro všechny návštěvníky našeho města již v desátém jubilejním ročníku této akce otevrou brány pěti kostelů: Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Masarykových sadech, evangelický Českobratrský kostel evangelický na Rozvoji, Luterské evangelické církve a. v. (u hřbitova), Slezské církve evangelické a. v. na Nivách a Křesťanské centrum Apoštolské církve. Návštěvníci budou moci nahlédnout také do románské rotundy sv. Mikuláše v Těšíně.

Během Noci kostelů se tak nabízí nevšední možnost setkat se s křesťanstvím jak v podobě prohlídky mnohdy nedostupných míst, tak prostřednictvím mnoha setkání nebo koncertů.

Celovečerní programy jednotlivých kostelů najdete na: www.nockostelu.cz, www.tesin.cz

Jste srdečně zváni!

Sukcesy chórów szkolnych

Chóry szkolne Trallalinki oraz Trallala, działające przy PSP w Czeskim Cieszynie, wzięły udział w Regionalnym Konkursie Szkolnych Chórów Dziecięcych w Orłowej. Występy zakończyły się sukcesami: oba chóry zdobyły złote pasma.

Ponadto Trallala otrzymało wyróżnienie za dramaturgię programu konkursowego oraz nominację do udziału w Ogólnopolskim Finału Przeglądu Szkolnych Chórów Dzie-

cięcych, który odbędzie się w Uniczowie.

W ciągu dwudniowych zmagani konkursowych w czterech kategoriach wzięły udział 22 chóry. Komisja podziwiała kulturę wokálną Trallalinek oraz wykonanie przez Trallala utworów dziecięcych współczesnych polskich kompozytorów Andrzeja Koszewskiego oraz Marka Jasińskiego zarówno pod względem wokalnym, jak i scenicznym.

(BB)

Izraelský klavírista v Českém Těšíně

V květnu navštíví Český Těšín přední jazzový klavírista Ari Erev, aby se představil těšínskému publiku při svém turné po České republice.

Ari Erev je známý svým vřelým klavírním projevem a harmonicky bohatými skladbami.

Po svém posledním albu „Flow“ byl prohlášen „...jedním z nejlepších klavíristů na mezinárodní jazzové scéně“ (Edwarda Blacna, VŠECHO O JAZZU). Jeho hudba mísí hluboký klasický dotek a intimní, jemný a emocionální styl. Má energický, latinskoamericky orientovaný rytmický drive, který je inspirován klavíristy, jako jsou Bill Evans a Fred Hersch.

Vystoupení v Komunitním centru Mojská

ská v Českém Těšíně bude obsahovat originální skladby, především z jeho posledního alba „Flow“, spolu s řadou latinských melodií a výběrem současných interpretací „klasických“ izraelských písní, napsaných nejlepšími skladateli izraelské populární hudby. V několika skladbách se připojí i vynikající hudebník Zbigniew Kaleta na saxofon a absolvent ZUŠ Pavla Kalety Jakub Kaczmarczyk na bicí nástroje. Koncert, který pořádá město Český Těšín a Městská knihovna ve spolupráci s Komunitním centrem Mojská se koná ve čtvrtek 23. 5. 2019 v 19 hodin v Komunitním centru Mojská v Českém Těšíně.

(RED)

Mezinárodní festival Čtení nad Olzou Český Těšín – Cieszyń

Ve dnech 27.–31. května 2019 proběhne v obou našich městech 11. ročník mezinárodního festivalu s tradičním názvem ČTENÍ NAD OLZOU. Cílem festivalu je pozvat do Těšína spisovatele, ilustrátory, fotografy a další tvůrce knih. Festival původně určený dětem si v Cieszyńě tuto tradici stále zachovává, u nás je rozšířen o akce pro nejširší veřejnost. Literární setkání pro dětské čtenáře se

v Českém Těšíně konají v knihovnách na ul. Ostravská, Havlíčkova a Slovenská, kde je mohou navštívit školy i rodiče s dětmi, pro veřejnost pak v Čítárně a kavárně AVION.

Letošní 11. ročník festivalu je věnován cestování na počest legendárního cestovatele Miroslava Zikmunda, který oslavil v únoru t.r. jubilejní sté narozeniny. Spolu se svým spolužákem Jiřím

Hanzelkou procestovali téměř celý svět a stali se cestovatelským fenoménem. Děti se mohou těšit na zajímavá setkání s autorkou knih a cestovatelkou Hanou Hindrákovou, spisovatelem Petrem Stančíkem, který byl letos nominován na Cenu Magnesia Litera nebo polskou autorkou Agnieszkou Dąbrowskou, dále na scénické čtení v podání českotěšínských knihovníků nebo vyhodnocení vítězů výtvarné soutěže „Výlet do Afriky“. Pro rodiny s dětmi je připravena pátrací hra, jejíž trasa vede po zajímavých místech Českého Těšína a Cieszyńa.

Veřejnost se může v kavárně AVION setkat s dvojicí mladých cestovatelů Tomášem Vaňourkem a Lukášem Sochou, kteří se vydali na počest letošních jubilejních narozenin Miroslava

Zikmunda na cestu po Asii do míst, která před 60 lety procestoval Miroslav Zikmund spolu s Jiřím Hanzelkou. Stejná místa znovu nafotili a vznikla tak kniha ZIKMUND100, která bude na festivalu představena spolu s vyprávěním z cest. Diváci mohou zároveň uvidět výstavu dnes již velmi cenných knih Hanzelky a Zikmunda. Další cestovatelé, kteří se v kavárně AVION představí, budou nevidomý horolezec Jan Říha nebo česko-těšínský Daniel Kaczmarczyk, pro zájemce je připravena komentovaná prohlídka města Cieszyń. Rovněž akce, které organizuje Biblioteka Miejska v Cieszyńě mohou naši diváci navštívit. Více o programu na www.knihovnatěsin.cz. Do kavárny AVION si nepaměňte předem rezervovat místa.

Jana Galášová

Sukces teatryku Bum Trach

Nasz teatryk Bum Trach, działający przy PSP w ul. Hawliczka, wyjechał 12 kwietnia na dwudniowy przegląd teatrów dziecięcych „Ostravská lokálka“. Przegląd odbywał się w „Divadle loutek“ w Ostrawie. Program był naprawdę bardzo fajny. Mieliśmy okazję obejrzeć najlepsze zespoły z naszego okręgu, uczestniczyć w zabawach pomagających nam się przygotować do występu oraz porozmawiać z jurorami o inscenizacjach, które właśnie widzieliśmy. Zagraliśmy nasze przedstawienie O biednym wilku i przebiegłym Niebieskim Kapturku jako drugi zespół w tym

dniu. Według nas występ naprawdę się udał. Jury też bardzo się spektakl podobał i nominowało nas do ogólnokrajowego finału „Dětská scéna“. O tym, czy wyjedziemy w czerwcu do Svitav, zadecyduje specjalna komisja po zakończeniu przeglądów we wszystkich okręgach. Wyjazd był naprawdę udany! Ten rok był całkiem niezły – w listopadzie zdobyliśmy 2. miejsce w konkursie Po cieszyńsku po obu stronach Olzy, 1. miejsce w ogólnopolskim konkursie monologów i dialogów Kandrásék, a teraz Dětská scéna!

Benio i Maja Roman

Sukces aktorski ucznia

Benjamin Roman, uczeń klasy 7b Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszyńu, otrzymał pierwsze miejsce w państwowym konkursie monologów i dialogów dla dzieci i młodzieży „Kandrásék SČDO 2019 – Memorál Bedřicha Čapka a Zdeňka Fursty“. Tekst do konkursu, pochodzący z książki „14 – 14 Přátelství napříč staletími“ S. Edgara i P. Beorna, wybrała mu Maria Szymanik, kierownik teatryku dziecięcego „Bum Trach“ działającego w naszej szkole. Jesteśmy bardzo dumni z tego, że Benjamin prezentował tekst czeski i pokonał swoich rówieśników, którzy językiem czeskim posługują się na co dzień.

Warto także wspomnieć o sukcesie ww. teatryku „Bum Trach“. Nasi młodzi aktorzy z klas 3–9 zdobyli najwyższe notowania jury w konkursie

dziecięcych grup teatralnych „Dětská scéna 2019“, gdzie odnieśli sukces. To zasługa kierowniczk zespołu Marii Szymanik.

Mariola Mikula

Den dětí
Vítamy vas u nás
1.06.
Náměstí ČSA Český Těšín

CZ PI PŘEKRAČUJEME HRANICE PRZEKRACZAMY GRANICE 2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

**Vše nejlepší k Mezinárodnímu dni dětí:
ať máte kolem sebe ty nejlepší kamarády,
na které se můžete spolehnout,
ať vyrůstáte v kruhu milující rodiny,
ať se vám daří ve škole i v dalších aktivitách.**

U příležitosti tohoto významného svátku jsme pro vás připravili na 1. června od 13.00 hodin na náměstí celé odpoledne, letos v tématice středověkého městečka. Můžete se pobavit, zasoutěžit si, ale i zatančit nebo tvořit v rukodělných dílnách. Nebude chybět vystoupení folklórních souborů a kapely Rajwach, těšit se můžete na koncert Vojty Drahokoupila s kapelou a Toma Seana. Zveme vás již v pátek 31. května na náměstí od 16.00 hodin na pohádku v podání loutkového divadla Bajka.

Vedení města a Středisko volného času Amos

Žáci Masarykovy ZŠ a MŠ opět soutěžili v matematické soutěži

V březnu se tradičně zapojili žáci naší školy do mezinárodně koordinované soutěže Matematický klokan, jejímž pořadatelem je v ČR Jednota českých matematiků a fyziků ve spolupráci s Katedrou matematiky PdF UP a Katedrou algebry a geometrie PŘF UP v Olomouci.

Zájem o tuto soutěž každoročně vzrůstá, letos se jí zúčastnil rekordní počet 182 žáků. Soutěžící řešili soubor tes-

tových úloh ve stanoveném čase v šesti věkových kategoriích – Cvrček (2.–3. třída), Klokánek (4.–5. třída), Benjamín (6.–7. třída) a Kadet (8.–9. třída). Děti tak mají možnost rozvíjet své matematické dovednosti a logické myšlení, uplatňovat je v praktických úlohách a připravovat se na vlastní budoucnost. Všem zúčastněným žákům blahopřejeme.

Anna Ščerbová

Jak dobře znáš svůj kraj

„Jak dobře znáš svůj kraj“, druhý ročník vlastivědné soutěže určené žákům 9. tříd českotěšínských základních škol, proběhl v aule Gymnázia Josefa Božka. Patronát nad soutěží převzala starostka Gabriela Hřebačková a zúčastnilo se jí šest družstev ze čtyř českotěšínských základních škol.

V prvním kole žáci odpovídali na 30 testových otázek z oblasti historie, zeměpisu a přírodopisu našeho regionu a poté měli co nejrychleji sestavit jednoduchý elektrický rozvod. Druhé kolo bylo poznávací – soutěžící měli uhodnout na 20 fotografiích objekty, které se nacházejí na území Těšínského Slezska.

Všechna zúčastněná družstva obdržela upomínkové předměty, tři vítězné čtve-

řice pak obdržely diplomy a upomínkové předměty, které poskytlo město Český Těšín, Muzeum Těšínska a Gymnázium Josefa Božka. V rámci soutěže nechyběla rovněž prohlídka školy, občerstvení a oběd.

Vítězství vybojovala ZŠ Masarykova (Julie Bukovanská, Aneta Římanová, Elisabeth Adámková, Dominik Malyjurek), druhé místo patřilo ZŠ Hrabina (Lukáš Gál, Patrik Postułka, Sebastian Miksch, Arian Mustafa) a bronz ZŠ Masarykova (Adam Opiol, Martin Černý, Jan Hrabovský, Eliška Niemczyková).

Všem úspěšným družstvům blahopřejeme a těšíme se na setkání s dalšími těšínskými deváťáky v příštím roce.

Václav Labaj

Mlok v ZŠ Pod Zvonek

Na Den učitelů, tedy 28. března, proběhl devátý ročník (ne)tradiční matematické soutěže MLOK (Matematicko-LOGické Klání), již se zúčastnili žáci 2. stupně v doprovodu svých rodičů, příbuzných nebo kamarádů. Nápad uspořádat tuto soutěž, v níž nerozhodují jen matematické znalosti, schopnosti a dovednosti, nýbrž hlavně bystrá a jasná mysl, se zrodil v roce 2010 a hned v následujícím roce se prvního ročníku zúčastnili experimentálně žáci 7. ročníku se svými rodiči. Učitelé matematiky připravili zajímavé úkoly, a tak od školního roku 2011/12 se již této soutěže zúčastnili žáci celého 2. stupně.

Letos si své mozkové závity během půlhodinového řešení šesti zajímavých úloh namáhali nejen ti, kteří se každoročně na soutěž těší a nevynechají žádný ročník, ale i několik nováč-

ků. Na tři nejlepší pak čekaly diplomy a také malá odměna.

A jak to nakonec dopadlo? Na třetím místě v kategorii 6. a 7. ročníku skončil Mario Šmerda se svou sestrou (7. A), druhé místo obsadila Adéla Slívová s tatínkem (7. B) a vítězem se stal Marek Holboj se svou sestrou (7. B). V kategorii 8. a 9. ročníku patřilo třetí místo žákyním Anně Martynkové a Natálii Křížánkové z 8. B, na druhém místě se umístila Klára Dömenyová s otcem (9. B) a k prvnímu místu pomohl Lindě Wrzecionkové z 9. A její bratr.

Vítězům blahopřejeme, všem soutěžícím děkujeme za jejich čas a pevně věříme, že v příštím, jubilejním desátém ročníku bude opět hojná účast.

Yvona Sporyšová

Zaolzie – nasz wspólny dom. Festiwal PZKO już 25 maja

Prezes Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC Helena Legowicz opisuje przygotowania do Festiwalu PZKO, który odbędzie się już 25 maja w trzynieckiej Werk Arenie.

Festiwal PZKO to okazja do spotkania dawno niewidzianych znajomych, ale też promocja polskiej kultury. Na co pani jako prezes PZKO najbardziej cieszy się na Festiwalu, co poleca pani gościom?

Wiem, że trudno mi będzie obejrzeć wszystkie punkty programu, jest tak bogaty, że każdy może znaleźć coś dla siebie i od 13.00 do północy na dwu scenach zawsze coś się będzie działo. Wystąpi aktorka i piosenkarka Olga Bończyk oraz Zespół Pieśni i Tańca Śląsk. Na scenie plenerowej chciałabym choć w fragmentach posłuchać młodzieżowych zespołów muzycznych. Na pewno nie opuszczę programu naszych zespołów folklorystycznych „Z biegiem Olzy”.

Oprócz programu kulturalnego Festiwal proponuje też świetną zabawę i jedzenie. Co tym razem zaoferują stoiska festiwalowe?

Oferta stoisk gastronomicznych naszych Miejscowych Kół PZKO powinna zaspokoić miłośników kuchni regionalnej. O nasze żołądki zadba prawie dwadzieścia stoisk oferujących dania kuchni domowej. Poprosiliśmy organizatorów stoisk o przedstawienie oferty, tak by goście festiwalu mogli spróbować różnorodnych potraw. Niebawem te informacje znajdą się na stronach www.festiwalpzko.cz. Pamiętamy też o najmłodszych, przygotowujemy dla nich specjalne atrakcje.

Może pani powspominać ubiegłe festiwale? Czym są wyjątkowe?

Pamiętam przygotowania w moim macierzystym kole PZKO w Olbrachcicach w latach sześćdziesiątych, kiedy do koro-wodu sporządzono olbrzymie koło o średnicy kilku metrów zespawane z metalowych prętów ze znakiem PZKO. Utkwił mi także w pamięci Festiwal PZKO w 2007 roku w Karwinie. Wtedy Biblioteka Regionalna przygotowała konkurs plastyczny dla dzieci „Zaolzie nasz wspólny dom”, na który nadeszło ponad 300 prac i na stadionie zimowym bibliotekarki przygotowały wystawę. Miałam też w tym roku zaszczyt komentować festiwalowy korowód, który przechodził wtedy przez frysz-tacki rynek do parku Bożeny Němcovej.

Jakie nowości czekają w tym roku na gości festiwalowych?

Nowością tegorocznego Festiwalu są strony internetowe specjalnie przygotowane z tej okazji, gdzie można znaleźć wszelkie informacje. Bardzo spodobał mi się pomysł pani Aleksandry Zeman, która przygotowuje chóry do wspólnego występu. Zaproponowała, aby wstąpiły one w białych i czerwonych koszulkach, tworząc na scenie biało-czerwoną flagę. Koszulki z logiem festiwalu będzie można nabyć także w stoisku „Zwrotu” wprost na imprezie lub zamówić przed Festiwalem w biurze ZG PZKO.

Po raz pierwszy możemy się spotkać w dniu Festiwalu o godz. 11:00 w kościele ewangelickim na nabożeństwie ekume-

nicznym. Na galeriach Werk Areny będzie można zobaczyć wystawę poświęconą Stanisławowi Hadynie – przywiezioną przez zespół Śląsk.

Oczywiście nie może zabraknąć prezentacji Klubów Kobiet z propozycją rękodzieł i stoisk prezentujących Góralską Swobodę. Rada Programowa przygotowała także kilka imprez towarzyszących. W Bibliotece Miejskiej w Trzyńcu w piątek przed Festiwalem odbędzie się spotkanie poetów słamowych, natomiast 16 maja w Kinie Kosmos odbędzie się wernisaż wystawy zdjęć i projekcje dwu polskich filmów.

Halina Szczotka

FOTO: WIESŁAW PRZECZEK

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU AMOS,
Český Těšín, příspěvková organizace
Frýdecká 690/32, 737 01 Český Těšín
www.svcamos.cz info@svcamos.cz

1. 6. 2019, 13.00–19.00 hodin, náměstí ČSA

DEN DĚTÍ – VITÓMY VAS U NAS

Celoměstská akce k oslavě Dne dětí ve stylu středověkého městečka. Připravené soutěže, tvořivé dílny, malování na obličeji, program na pódiu – STŘÍPKY Z MOZAIKY, VOJTA D. s kapelou, TOM SEAN a tanečnice, kapela RAJWACH. Součástí akce je slavnost lidové kultury s vystoupením souborů regionu Těšínského Slezska s mezinárodní účastí. Proběhne jarmark lidových řemesel a se stánky s lokálními produkty včetně workshopů pro veřejnost.

14. 6. 2019, 16.00 hodin, zahrada SVČ Amos

POHÁDKOVÝ LES

Víceoborová soutěž vyhlášená Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy ČR, ve které si studenti středních škol vybírají pro svou obhajovací práci témata z 18 oborů.

PŘIPRAVUJEME:

červenec–srpen

PRÁZDNINY 2019

Program Čítárny a kavárny AVION – květen 2019

Čtvrtek 9. 5. v 17 hodin

OSLAVY 1. MÁJE V REGIONU: NEJEN PRŮVODY, MÁVÁTKA A BEDLIVĚ STŘEŽENÁ ÚČAST

Přednáší Mgr. Agáta Kravčíková, Státní okresní archiv Karviná. Pořádá Klub Muzea Těšínska ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín. **Vstup zdarma**

Pátek 10. 5. v 17 hodin

ZAHÁJENÍ VÝSTAVY

ANDREJ HAŠČÁK – PLAKÁTY, DESIGN

Andrej Haščák pracuje na katedře designu fakulty umění Technické univerzity v Košicích jako pedagog a vede zde ateliér designu a vizuální komunikace. Tato akce je financována městem Český Těšín. Výstava potrvá do 11. 6. Pořádá Spolek Půda a Pavel Noga ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín. **Vstup zdarma**

Pondělí 13. 5. v 16.30 hodin

BÁSNICKÉ KRAJINY WILHELMA PRZECZKA

Přednáška prof. UW. Libora Martinka je věnována osobnosti a dílu Wilhelma Przeczka. Součástí pořadu bude rovněž křest odborné monografie o této osobnosti. Pořádá Městská knihovna Český Těšín. **Vstup zdarma**

Čtvrtek 16. 5. v 17 hodin

HUDEBNÍ SALON

JAN JAREŠ – POJĎ DÁL A ZPÍVEJ

Koncert nevidomého zpěváka a klavíristy. Ojedinelý hudební zážitek. Koncert, který dokazuje, že i s hůře rozdanými kartami se dá skvěle hrát, přinášet radost a zábavu a možná i zamyšlení. Pořádá SONS ČR ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín. **Vstup zdarma**

Pátek 17. 5. v 17 hodin

BEZ STEREOTYPŮ. ČEŠI A POLÁCI O SOBĚ NAVZÁJEM

Debaty o významu a poslání knihoven u příležitosti 100. výročí 1. knihovního zákona. V debatě vystoupí PhDr. Vít Richter, ředitel Knihovnického institutu Národní knihovny v Praze a Jakub Pacześniak, polský básník a překladatel. Koná se za finanční podpory Generálního konzulátu PR v Ostravě, starosty města Český Těšín a starosty města Cieszyn. Pořádá Městská knihovna Český Těšín a Zamek Cieszyn. **Vstup zdarma**

Pondělí 20. 5. v 17 hodin

ČTENÁŘSKÝ DISKUSNÍ KLUB – PL

Budeme diskutovat o knize Hermafrodit Jeffreje Eugenidese. Pořádá Městská knihovna Český Těšín. **Vstup zdarma**

Úterý 21. 5. v 10 hodin

CO ČTETE? ANEB COOLTURNÍ HODINA

Setkání s prozaičkou a básničkou Annou Bolavou, která získala cenu Magnesie Litera za prózu. Akce v rámci projektu Spisovatelé do knihoven. Určeno pro žáky českotěšínských středních škol. Pořádá Městská knihovna Český Těšín. **Vstup zdarma**

Středa 22. 5. v 16 hodin

HUDEBNÍ SALON – KONCERT ŽÁKŮ A UČITELŮ

Koncert žáků a učitelů ZUŠ Pavla Kalety. Pořádá ZUŠ Pavla Kalety ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín. **Vstup zdarma**

Čtvrtek 23. 5. v 17 hodin

ROUBENÉ OBJEKTY V PROSTORU OSTRAVSKO-KARVINSKÉHO UHELNÉHO REVÍRU – ZBYLÉ DOKLADY TRADIČNÍHO STAVITELSTVÍ

Přednáší Mgr. Jana Koudelová, Ph.D., Národní památkový ústav a PhDr. Václav Michalička, Ph.D., Muzeum Novojičína. Pořádá Klub Muzea Těšínska ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín. **Vstup zdarma**

Pátek 24. 5. od 18.00 do 22.00 hodin

NOC MUZEÍ

V rámci Noci muzeí v 19 hod. se bude konat jazz-popový koncert Sabiny Brody a Sławomira Warsińskiego. Pořádá Muzeum Śląska Cieszyńskiego a Městská knihovna Český Těšín. **Vstup zdarma**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL ČTENÍ NAD OLZOU 2019

Ve znamení slavných cestovatelů Zikmunda a Hanzelky

Pondělí 27. 5. v 10 hodin

ZAHÁJENÍ FESTIVALU

Kouzelník a dvojazyčné scénické čtení – O krátkozraké žirafě v podání knihovníků českotěšínské knihovny.

Pondělí 27. 5. v 16 hodin

VYHODNOCENÍ VÝTVARNÉ SOUTĚŽE „VÝLET DO AFRIKY“

Úterý 28. 5. v 17 hodin

ZIKMUND100

Beseda o putování po stopách legendárních cestovatelů Miroslava Zikmunda a Jiřího Hanzelky po šedesáti letech, které podnikli dva mladí cestovatelé ze Zikmundovy rodné Plzně Tomáš Vaňourek a Lukáš Socha. Navštívili a nafotografovali stejná místa jako H+Z a vydali knihu ZIKMUND100, která je dárkem Miroslavu Zikmundovi k jeho 100. narozeninám.

Středa 29. 5. v 17 hodin

ŽIVOT V ETIOPII

Beseda s Danielem Kaczmarczykem, ředitelem Wycliffe CZ o jeho cestě po Etiopii. Díky obrázkům a filmům nahlédneme do života lidí v oblastech Arba Minch, Konso, Omorate a dalších.

Čtvrtek 30. 5. v 16 hodin

Vyhodnocení mezinárodní rodinné pátrací hry CESTOVÁNÍ V ČASE ČESKÝM TĚŠÍNEM – CIESZYNYM

Scénické čtení – Tam, kde žijí divočiny v podání knihovníků českotěšínské knihovny.

Pátek 31. 5. v 17 hodin

JAN ŘÍHA

Beseda s nevidomým horolezcem. Na své náročné cesty nevidí, ale odvaha mu rozhodně nechybí. Ač sám s handicapem, pomáhá druhým.

Rezervujte si, prosím, místa. Změna programu vyhrazena. www.noiva-tesin.cz • tel.: 00 420 558 711 961

Vodní prvky ve městě opět schladí a potěší

I letos se podařilo uvést do provozu kašnu na náměstí dříve – poslední dubnový den. Fontána v parku bývá zpravidla spuštěna až v polovině května.

Kašna po zimě vždy prochází generálkou. Pan Eduard Kajfosz, který ji má na starosti již patnáct let, rozebere s pomocníkem její části, vše vyčistí, prohlédnou, vymění těsnění i žárovky. Stejnou generálkou prochází fontána v parku a obě pítka – v Masarykových sadech a na náměstí – jsou vždy na jaře uvedeny do provozu. Slouží lidem vždy tak dlouho, dokud je někdo schválně neucpe nebo nezničí.

Vodní prvky v městském prostoru jsou poměrně náročné na údržbu i finance. Roční náklady provozování kašny, fontány a pítka se pohybují kolem 170 tisíc korun. Částka zahrnuje spotřebu vody, elektřiny, údržbu, čištění, opravy. U obou atrakcí je problém se záměrným ničením, kdy převážně děti strkají do pítka a také do trysek ve fontáně kamínky a klacíky, ve fontáně si cyklisté myjí kola, do kašny lidé hází různé věci, obaly, oblečení, jídlo. Předloni například strážníci zadrželi díky kamerovému systému činu mladíky, kteří do ní nalili saponát. Náklady na čištění po nich město vymáhá. Vodní prvky v architektuře Českého Těšína jsou novinkou 21. století. Kašna před radnicí vznikla během rekonstrukce náměstí v roce 2004, fontána v parku Masarykovy sady je součástí projektu Revitalpark 2010, na který město získalo evropské fondy.

Na fontánu v parku se nemohou dočkat hlavě malé děti.

FOTO / DOROTA HAVLÍKOVÁ

Sportovní úspěchy na Obchodní akademii

V tomto školním roce jsme se zaměřili na dvě postupové soutěže, kde jsme vnímali velkou šanci probouzet se „daleko“.

Dívčí florbalový tým, složený především z děvčat z třineckého OSSIKA vyhrál postupně městské i okresní kolo a koncem března se zúčastnil krajského finále, kde se potkalo **6 nejlepších družstev** – vítězů jednotlivých okresů. Holky předváděly velmi pohledný a kvalitní florbal a vybojovaly za týmem BPA Ostrava vynikající **2. místo**. Jen velmi těsně tak zůstaly za šancí bojovat o republikové finále.

Ještě lépe se vedlo našim dívkám, a především klukům v silovém čtyřboji, krásné a zajímavé soutěži všestranného zaměření. Oba týmy postupovaly až na mistrovství České republiky, jež proběhlo v Karvině v dubnu v hale SŠTaS. Dívky v konkurenci 15 středních škol ČR vybojovaly velmi krásné **9. místo**. Fantastičtí pak byli kluci, kteří v konkurenci 14 ŠŠ z celé ČR dokonce útočili na „bednu“. Fantastickým zlepšením, mnoha osobními a školními rekordy získali skvělé **4. místo**, jen malý kousíček od bronzu. Veliké poděkování patří všem našim sportovcům za vynikající prezentaci jména Obchodní akademie ve sportovních soutěžích ČR.

Pavel Hojdys

Florbalisté bronzoví

Hráči FBC Válec Český Těšín se v regionální lize, čítající 11 týmů Moravskoslezského a Olomouckého kraje, umístili na konečném 3. místě za suverénním Třincem a druhou Mohelnici.

Gratulujeme všem hráčům, kteří v průběhu sezony k zápasům nastupovali a děkujeme za vzornou reprezentaci města a klubu.

(PP)

Petrovice – turnaj „přípravek“

Každým dalším turnajem přípravy českotěšínského florbalu je vidět zlepšení. Kluci již začínají hrát společně a opravdu se snaží.

Chtěla bych pochválit všechny hochy, kteří hráli, ale největší pochvala za mě patří prvnímu brankáři nasazenému ve hře a brankáři, který odehrál zbylé tři zápasy.

„Objektivní“ maminka

Turnaj bratří Vincourů

V posledních třech březnových dnech se na zimním stadionu v Českém Těšíně uskutečnil mezinárodní hokejový Turnaj bratří Vincourů pro děti ročník 2007. Slavnostního zahájení se kromě místostarosty města Český Těšín Tomáše Pavla zúčastnil také pan Stanislav Vincour s rodinou, který vhodil slavnostní bulu. Na celkové prvenství dosáhl stejně jako v minulém roce tým HC Zubr Přerov, na druhém místě se umístil tým JKH GKS Jastrzebie a bronzové medaile si odvezl tým HC Býci Karviná. Na slavnostním ukončení byli vyhlášeni také nejlepší hráči celého turnaje. Z Českého Těšína se jím stal Viktor Wardas.

„Na závěr bych rád poděkoval všem, kteří se podíleli na organizaci celého turnaje, ale také na celé uplynulé sezoně. Realizačnímu týmu, rozhodčím, zdravotníkům, ale hlavně všem trenérům a hráčům a rodičům, za to, co za celou sezonu dokázali. Rád bych také poděkoval všem sponzorům, bez kterých bychom nemohli turnaj zorganizovat, hlavně Moravskoslezskému kraji a městu Český Těšín,“ zakončil první ročník turnaje předseda oddílu HC Vlci Český Těšín Tomáš Wardas, který doufá, že se z turnaje stane každoroční tradice.

Petra Nevelošová

FOTO / ARCHÍV ODDÍLU

Zhodnocení basketbalové sezony 2018–2019 (muži)

Po minulé sezoně, kdy jsme jako nováček skončili na 3. místě, jsme si letos dali cíl pokusit se severomoravskou ligu mužů vyhrát. Ve více než 70leté historii těšínského basketbalu jsme zatím měli nejlepší umístění dvě druhá místa, a to v sezonách 1996/1997 a pak 2002/2003.

Slavoj opravdu za svým cílem šel od prvního kola a v sezoně pouze 4x prohrál. Díky této prohře však basketbalisté Českého Těšína svůj cíl pravděpodobně nenaplní – v současné době sice vedou tabulku, ale druhý tým Snakes „B“, který má zatím

3 porážky (mimo jiné 2x s Těšínem) dohrává ještě 2 zápasy a pokud zaboduje, vyhraje severomoravskou ligu mužů tento celek. I stříbro je však pro Slavoj velkým úspěchem. Družstvo mužů vedli jako koučové Lukasz Kuboszek a Tomáš Fukala. Celkem nastoupilo za Slavoj 16 hráčů – bratři Leszek a Grzegorz Siwi, Rafael Domajer, Mariusz Kubien, Michal Kazmierczak, Adam Hajduk, Tomasz Holisz, Marek Ježek, Kamil Pietrysko, Michal a Lukasz Kuboszkovi, Jozef Ďurovič, Daniel Przebinda, Michal Talik, a Tomáš Fukala.

Střelecky mužstvo vedli hlavně Leszek Siwý – autor 463 bodů, dále pak jeho bratr Grzegorz – 242 bodů a Rafael Domajer – 225 bodů.

Příští rok se chystáme se současným kádrem ve stejném složení hrát znovu severomoravskou ligu mužů s cílem pokusit se ji poprvé v historii vyhrát.

Chtěli bychom také poděkovat vedení města Český Těšín i všem našim sponzorům, jejichž finanční podpora je nedílnou součástí rozpočtu basketbalového oddílu. (TF)

Těšínská osmička již potřetí

NADACE AGEL pořádá již třetí ročník charitativní akce Těšínská osmička. Jedná se o nadační běh, který proběhne 9. června a povede z Nemocnice Podlesí v Třinci do parku Adama Sikory v Českém Těšíně. Startujeme v 11 hodin. Registrace a více informací na www.beh.agel.cz. V cíli bude připraven doprovodný program pro děti i dospělé a také občerstvení.

Výtěžek z běhu NADACE AGEL věnuje opět českotěšínskému středisku Lydie, které poskytuje sociálně aktivizační služby dětem a mladým dospělým se zdravotním postižením. V loňském roce se akce zúčastnilo 333 běžců a středisko Lydie obdrželo od NADACE AGEL šek ve výši 70 000 Kč.

NADACE AGEL je neziskovou organizací, jejímž hlavním cílem je pomáhat potřebným. Působí v České a Slovenské republice již od roku 2011 a od svého založení podpořila více než 850 žadatelů v celkové částce přesahující 23 000 000 Kč. Je součástí skupiny AGEL, největšího soukromého poskytovatele zdravotní péče ve střední Evropě. Jejím posláním je pomáhat osobám s handicapem a organizacím pomáhajícím ve zdravotní a sociální sféře. (RED)

JUDO Český Těšín hodnotí první tři měsíce roku

Členové JUDO Český Těšín úspěšně reprezentují nejen svůj oddíl, ale zejména Město Český Těšín a také Českou

republiku. Za první tři měsíce letošního roku absolvovali už 15 závodů (9 v České republice, 5 v Polsku a 1 na Sloven-

sku), ze kterých přivezli celkem 90 medailí (50 zlatých, 21 stříbrných a 19 bronzových)!

Z domácích byl jednoznačně nejnáročnější GRAND PRIX JUDO Ostrava 2019, který patří mezi největší turnaje v Evropě a kde se utkalo cca 1500 závodníků ze 16 zemí. V mnoha váhových kategoriích zde startovalo i více jak 60 borců!!!

V Polsku jsme startovali na pěti turnajích. I když se naposledy sjelo do Sosnowce necelých 500 závodníků z celého Polska, České republiky a Slovenska, nejnáročnější byl lednový turnaj ve městě Białsko-Biala (VIII Międzynarodowy Turniej Judo dla Dzieci i Młodzieży Pokonujemy granice). Závody probíhaly současně na 15 tatami a zúčastnilo se jich 1300 závodníků z 115 oddílů z několika zemí Evropy. Na Slovensku jsme startovali na Velké ceně Žiliny a KIA Motors Slovakia, kde se sešlo téměř 200 závodníků z celého Slovenska a České republiky.

Na všech turnajích se naši závodníci snažili předvést maximum a většinou se jim to na podařilo. Co se nepodařilo, půjde třeba příště. Takový je sport a my jsme rádi, že ten náš děti nesmírně baví a že si za svoji snahu a dřinu vozí domů medaile, diplomy, poháry, věcné ceny apod.

Najdete nás v areálu VOP GROUP na ul. Lipová 1128 a naše průběžné a kompletní výsledky zase můžete najít na FBC stránkách JUDO Český Těšín.

Luboš Wiejacki

Fortuna Běh již po jedenácté

Téměř 1400 závodníků proběhlo poslední dubnovou nedělí oběma Těšín, především na trase revitalizovaných parků. Zatímco v minulých ročnících sužovala odhodlané běžce tropická vedra, letos byla zima a déšť. Pro srovnání, když tato sportovní akce začínala, postavilo se na start ve všech kategoriích 200 zájemců.

Letošní jedenáctý těšínský Fortuna Běh 2019 vyhrál Bělorus Lohis Artsiomis s časem 29:41, kdy mu doslova na krk dýchali dva Keňané Mathew Kosgei (29:42) a Hilry Kiptun Kimayo (29:43). Těšínský běh je jednou z nejoblíbenějších a navzdory své poměrně krátké historii jednou z nejoblíbenějších pouličních běžeckých akcí v regionu.

FOTO BARBARA STELMACH-KUBASZCZYK

Nejvíce účastníků jezdí tradičně z různých částí Polska, České republiky a Slovenska, pak z Ukrajiny, Běloruska a Keni.

Zajistit tak masovou akci není vůbec jednoduché. Vedení města Český Těšín proto vyjadřuje poděkování všem záchranným a bezpečnostním složkám, organizátorům a dobrovolníkům, kteří perfektně zvládli organizaci nedělního Fortuna běhu. Náš dík patří také běž-

cům, že přes nepřízeň počasí svůj start v této tradiční akci nevzdali stejně jako obyvatelům města, že byli trpěliví a měli se situaci, kdy nemohli několik hodin parkovat v několika ulicích na trase běhu, pochopení. (RED)

Tradiční šachmat na prvního máje

Již čtrnáctý v pořadí mezinárodní Prvomájový šachový turnaj v budově Střelnice si nenechalo ujít 110 hráčů ze tří zemí. Nejlepší borci se utkali v několika kategoriích o zajímavé ceny. Zvláštní odměnu si odnesli nejlepší seniorský a žákovský hráč a nejlépe umístěný závodník Slavoj Český Těšín. „Šachy rozvíjí tvůrčí myšlení, paměť, fantazii, přesnost, vůli a dětem pomáhá se soustředit a učit se, proto tento duševní sport, podporujeme i spolupřátelstvími takových soutěží“ uvedl místostarosta města Vít Slovák, který turnaj zahájil.

(RED)

Sukces sportowców z Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego

We wtorek 16.4. odbyło się na boisku w Olbrachcicach powiatowe koło turnieju w piłce nożnej O Puchar J. Masopusta. W konkurencji dwóch najlepszych szkół średnich z Hawierzowa i jednej z Karwiny najlepiej zaprezentowali się nasi chłopcy i po wynikach 2:0, 3:0, 4:0 zwyciężyli w turnieju i awansowali do rozgrywek wojewódzkich, które odbędą się w maju we Frydku-Mistku. Gratulacje!!!

Závěrečné dubnové trojkolo extraligy v šachu

Slavoj Český Těšín

– BŠŠ Frýdek-Místek 2,5:5,5

Frýdek-Místek je nejsilnější šachový klub v našem regionu, který v posledních letech pravidelně bojuje o medailová umístění v extralize. Slavoji se podařilo udržet jen 5 remíz.

Moravská Slavia Brno

– Slavoj Český Těšín 4:4

Bojovné utkání, které pro nás nezačalo nejlépe, ale díky bojovnosti týmu skončilo skvělou remízou, po které jsme se poprvé v sezoně odpoutali z posledního místa!

Slavoj Český Těšín

– Duras Brno 2:6

K utkání s druhým družstvem z Brna jsme nastupovali bez Mroziaka. Po úvodních třech remízách se zdálo, že vše dopadne dobře, ale Kawulok obětoval figuru, avšak přehlédl protioběť dámy, po které byl nucen se vzdát. Miturová se snažila zvratit špatný stav utkání, vyhýbala se výměnám figur vedoucím k rovné hře, až soupeř získal drtivou pozici a převahu a vyhrál. Mrázek hrál s Roubalíkem velmi zajímavou partii, také se vyhýbal remíze, ale nakonec prohrál. Straka se Shengelíem měl sice materiální výhodu, ale pozici převaha soupeře byla rozhodující. Poslední partii v letošní extralize dohrál Langner, když udržel obtížnou koncovku s Blahynkou.

Extraligová sezona pro nás skončila, mnozí – zvláště ti mladí hráči – získali cenné zkušenosti.

Skončili jsme na sestupovém 11. místě, ale myslím, že všichni máme dobrý pocit.

Václav Mitura

Z Českého Těšína až na Pik Lenina

Vladimír Nohel první zleva ve stanovém městečku v táboře C1.

FOTO / ARCHÍV VLADIMÍRA NOHELA

Denně se mívám v Českém Těšíně s mnoha lidmi, aniž bychom o nich něco věděli. A tak si člověk ani neuvědomuje, že se například minul se sochařem, divadelním hercem, nebo sportovcem.

Vladimír Nohel je hornický důchodce, muzikant, cestovatel, ale především českotěšínský horolezec přezdívaný také „Horský Tygr“. Jedna z jeho posledních cest vedla divokým Kyrgyzstánem k horskému masivu Pamír a na jeho druhou nejvyšší horu Pik Lenina (7134 m). Poslechněte si jeho vyprávění, které jsem zaznamenal.

Ve čtyřech na Lenina

Po několikaměsíční přípravě a tréninku vyrazila naše čtyřčlenná výprava nejdříve vlakem do Prahy a odtud leteckým směrem Istanbul – Biškek. V hlavním městě Kyrgyzstánu si s námi taxikář nasmlouval cenu, ale jakmile mu další zájemce nabídl více, vypakoval nás i s horolezeckou výbavou ven. Nakonec jsme přece dorazili do penzionu. Jeden den jsme věnovali prohlídce města a jeho obyvatel. Také tradiční kyrgyzská kuchyně nás velmi překvapila svou specifickou chutí, a hlavně cenou v přepočtu za jednu porci bratru za 40 korun.

Druhý den nás čekala cesta dlouhá 680 km do města Oš. Ubytování jsme našli ve starém oprýskaném panelovém

domě ještě z éry Sovětského svazu za 100 korun na osobu. Brzy ráno odjíždíme na jižní stranu Kyrgyzstánu, odkud si chceme splnit svůj cíl a vystoupat na druhou největší horu Pamíru. To nám ještě zbývá 360 km, projet tádžikistánskou hranicí přes řeku Kyzylkum, než se před námi jako z pohádky vynoří majestátné pohoří Pamír a jeho Leninův štít.

První základní tábor

Základní tábor jsme založili ve výšce 3600 metrů nad mořem. Za ranního rozbřesku plní elánů vyrážíme do prvního tábora C1, který si vybavíme potřebným materiálem vodou a potravinami. Jdeme zelenou krajinou plnou svišťů k horské pěšině. Sužuje nás obrovské vedro, před sluncem se v otevřené krajině nejde schovat. Přesto se nám podařilo bez větších obtíží vystoupat do sedla ve výšce 4000 metrů. Před námi se tyčí sněhem a ledem pokrytý Pamír. Nádherná. Přesouváme se průsmykem na šedý popraskaný svah těsně pod ledovcem. Pod střechou světa, jak se pohoří přezdívá, konečně dorážíme k táboru. Zde vyložíme všechny věci do postavených stanů a vrátíme se zpět na základnu. Už nyní jsme značně unaveni. Ráno je třeba naložit zbytek výbavy a vyrazit opět do C jedničky, kde musíme kvůli aklimatizaci strávit několik dnů. Po

pěti dnech vyrážíme za svítání po strmém ledovci do druhého tábora C2. Jeden z členů naší výpravy má zdravotní problém a vrací se nazpět na základnu. Nakonec jsme situaci přehodnotili a vrátili se všichni.

Na další den ještě za tmy s čelovkami na hlavách vyrážíme do tábora C2. Trhliny v ledovci jsou velmi hluboké a překonáváme je po kovových žebřících. Zde je nutné se mezi sebou navázat na lano. Procházíme severním traverzem Pik Lenina velmi rychle, hrozí zde lavinové nebezpečí. Po sedmi hodinách vysilujícího výstupu jsme konečně v nadmořské výšce 5400 metrů. Zde musíme vykopat místo pro stan a zabezpečit ho před silným větrem. Ta nejdratičtější trasa nás zatím čeká. Zatím nabíráme síly, abychom se na třetí dostali po ledové hřebenové stěně do dalšího tábora C3 ve výšce 6100 metrů.

Podporujeme se s Poláci

Počasí se prudce zhoršuje a hustě sněží. Přidává se k nám skupina polských horolezců. Navzájem se podporujeme, protože už deset dní čekáme zasypání sněhem ve stanech. Vzájemná podpora je v takovém prostředí velmi důležitá. Dochází nám jídlo, a i když je červenec, tady panuje silný mráz.

Poláci se desátý den odpoledne rozhodli

vyšlapat stopu na hřeben do výšky 5700 metrů. Odtud už je to přece blíže k C3. Už jen ve dvou se vydáváme ve stopách polské výpravy, ale počasí je velmi špatné.

13 dní v bílé tmě

Až třináctý den v bílé tmě konečně vysvitlo slunce, které ochlazuje silný vítr. Přesto všechno balíme stan a vyrážíme do tábora C3. Na výstup máme pouze dva dny, pak se má počasí opět prudce zhoršit. Panuje nervozita, některým už nezbývá moc sil a chtějí se vrátit. Nakonec saháme na dno sil a vyrážíme. Je velká zima, mrznou nám ruce, které se snažíme zahřát pod bundami, ovšem marně. Mráz postupuje celým tělem a nás dopředu žene pocit, že jsme už tak blízko. V 6800 metrech šplháme na laně po strmé ledové stěně. Už jsou vidět vrcholky Pamíru v Tádžikistánu. Nadmořská výška nám dává pořádně zabrat. Odpočíváme snad po každých deseti metrech. Skloněné hlavy, promrzlá těla, oči zaslepené sněhem, ale postupujeme stále vpřed.

Najednou se před námi zjevila busta Lenina. Dokázali jsme to! Výstup z tábora C3 na Pik Lenina nám trval 9 a půl hodiny v extrémních podmínkách a zvládli jsme to 90 let po jeho prvních dobyvatelích.

Vyprávění Vladimíra Nohela sepsal Milan Čierny

Den s IZS se líbil dětem i dospělým

První květnovou sobotu proběhl na ploše u autobusového stanoviště Den s IZS. Diváci mohli na vlastní oči mimo jiné vidět, jak českotěšínská hasiči dovedou vyprostit bezpečně řidiče zaklíněného ve vozidle, obdivovat ukázky resuscitace

pacienta v terénu zdravotnickými záchranáři. Policejní psovodi předvedli zadržení agresivního pachatele a Fram, nejlepší pes na hledání omamných látek v Evropě a jeho psovod, Českotěšíňák Kamil Lacek v řadách Celní správy, pak ukázali, jak

se cvičí takový pes. Zásahová jednotka PČR předvedla zadržení pachatele unikajícího v autě. Policisté ukázali dětem, jak se snímají otisky prstů a identifikuje pachatel, pustili je na střelnici. U strážníků si všichni mohli vyzkoušet měření

radarem nebo zkusit brýle imitující opilstost i omámení drogami, potápěči předvedli svou výstroj a celníci zabavené zboží. Děkujeme všem složkám za zapojení do našeho projektu. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

mojeplazma

DAROVAT KREVŇÍ PLAZMU ZNAMENÁ ZACHRÁNIT LIDSKÝ ŽIVOT

Transfúze krve či jejích složek je zapotřebí nejen při úrazech a operacích, ale také při léčbě závažných onemocnění jako je leukémie, krvácivé poruchy nebo onemocnění jater či ledvin. Krevní plazma totiž slouží jako výchozí surovina pro výrobu celé řady léků zachraňujících lidské životy, které jiným způsobem vyrobit nelze. Jejich spotřeba navíc každým rokem stoupá a dnes jsou tisíce nemocných lidí závislých na vaší pomoci. Plazma tvoří něco málo přes polovinu lidské krve a sama je z 90 % tvořena vodou. Proteiny v plazmě léčí šokové stavy, popáleniny, primární imunitní nedostatečnost, poruchy srážlivosti krve a mnoho dalších vážných nemocí.

Bezpečný a efektivní odběr lidské krevní plazmy k dalšímu zpracování (frakcionaci) provádí společnost UNICAPlasma Morava – Moje plazma.

Rozhodli jste se darovat krevní plazmu?
Každý dárce prochází před darováním plazmy základním vyšetřením, při kterém se mu měří krevní tlak, tep a tělesná teplota. Před prvním darováním je vyšetření důkladnější.

*Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelné, hospodárné a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

Více informací o tom, jak darovat krevní plazmu najdete na:
WWW.MOJEPLAZMA.CZ

Vaše krevní plazma může pomáhat až po druhém odběru

Až po opakovaném negativním vyšetření, tedy při druhém odběru, při kterém se také ve vzorku neprokáží viry, putuje vaše plazma do frakcionačního závodu. Je tedy třeba provést minimálně dva odběry plazmy od jednoho dárce, aby bylo možné vyloučit možnou nákazu a postoupit plazmu k dalšímu zpracování.

Benefity darování krevní plazmy

Můžete také využít možnosti kompenzace svých nákladů spojených s darováním (ve výši až 600 Kč* za odběr). V našem centru je také možné darovat krevní plazmu bezpříspěvkově. Uplatnit zákonné benefity v podobě uvolnění ze zaměstnání s náhradou mzdy a snížení daňového základu o 3 000 Kč za každý úspěšný odběr.

Po odběru můžete odpočívat v příjemném prostředí s dobrou knihou, časopisem, připojení k WiFi je pro dárce bezplatné. Zdarma máte k dispozici i drobné občerstvení.

POBOČKA ČESKÝ TĚŠÍN

MojePlazma
Nádražní 41
737 01 Český Těšín
tel.: 558 871 001
tesin@mojeplazma.cz

POBOČKA OSTRAVA

MojePlazma
Horní 266/73
700 30 Ostrava
tel.: 592 750 440
darovat@mojeplazma.cz

Srdečně zveme na

IV. mezinárodní turnaj v tarokách

KDY: sobota 25. května 2019

KDE: Kulturní a společenské středisko STŘELNICE,
ul. Střelnická 1, Český Těšín

PREZENCE: od 9.30 hodin.

ZAČÁTEK:

10.00 hodin, předpokládaný konec 17.00 hodin

STARTOVNÉ:

220 Kč (zahrnuje občerstvení, oběd a ceny pro účastníky)

BLÍŽŠÍ INFORMACE:

www.taroky.cz/GP Slezska 2019

AKCE SE KONÁ POD ZÁŠTITOU MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)

EMTEST spol. s r.o.
www.emtest.eu

558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Hrabinská 1951/50c, Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu

TJ Sokol Český Těšín a Komise turistiky OV ČOS zvou

1. června na

5. ročník Cykloturistického a pěšího putování Okolo Těšína se Sokoly a Sokolský turistický sraz 2019.

Pěší trasy: 7, 15 a 25 km, cyklotrasy 40 a 60 km.

Start v 7 až 9 hodin u českotěšínského vlakového nádraží před trafostanicí nebo na 1. nástupišti u výtahu.

Startovné: 30 Kč. **Mládež do 18 let:** 15 Kč.

Cíl: Restaurace a Cukrárna „Kumax“ – ul. Zelená.

Akci finančně podporuje město Český Těšín.

Info: Petr Friedrich, tel.: 605 738 022,

e-mail: p.friedrich@centrum.cz

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodicky tisk územního samosprávného celku
Vydává: město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín,
IČO 00297437 | Redaktorka: Mgr. Dorota Havlíková
Redakční rada: Mgr. Gabriela Hřebačková, Ing. Vít Slovák, Bc. Tomáš Pavelek

Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce e-mail: czernekova@tesin.cz

Sazba a tisk: SAMAB PRESS GROUP, a. s.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků.

Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamační roznos Těšínských listů do schránek: 606 688 612.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

ZÁJMOMOVÉ AKTIVITY

25.05. * 9:00 - 17:00, KaSS „Střelnice“

KRAJINOMALBA

Každý účastník workshopu se seznámí s principy malování krajiny v ateliéru či malování krajiny v krajině – tzv. v plenéru. Během tohoto workshopu si namalujete jeden obraz na plátno formátu A2 pod vedením lektora. Cena zahrnuje pomůcky a malířské plátno. Lektor kurzu: MgA. Tomáš Oslizlok. Podrobnosti a přihláška na www.kassct.cz.

CESTOPISNÝ VEČER

30.05. * 18:00, KaSS „Střelnice“

HANA MACHALOVÁ: CESTUJTE CHYTŘE, LEVNĚ A ČASTO

Hana Machalová bojí mýty o tom, že cestování je drahé, časově náročné a nebezpečné. Dodává kuráž všem, kterým brání různé životní překážky v plnění jejich cestovatelských snů. Přesvědčí vás, že svět je tu pro všechny bez rozdílu. Po přednášce proběhne autogramiáda její knihy *Do světa*. Vstupenky lze zakoupit v předprodeji na pokladně nebo online na www.kassct.cz.

KONCERT V JAZZKLUBU

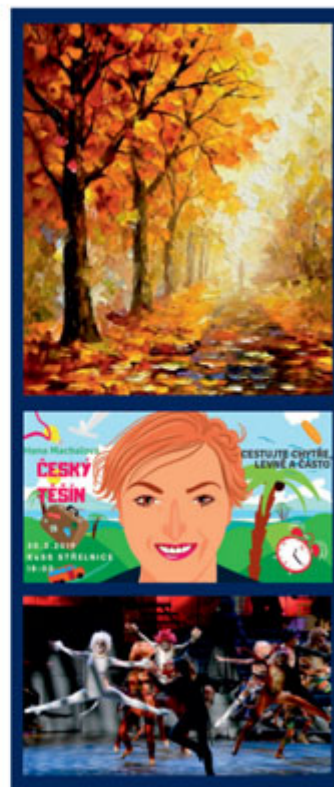
10.05. * 20:00, LUCKY JOKE

17.05. * 20:00, TĚŠÍNSKÉ HITY Z KAZETÁKU

24.05. * 20:00, JAZZOVÉ TROJČENÍ

ZÁJEZDOVÉ DIVADLO

02.06., odjezd v 17:30 hod. ze stanoviště ČSAD v Českém Těšíně na muzikál *KOČKY* do Divadla Jiřího Myrona v Ostravě.

Svátek Tří Bratří

14.06. *pátek*

- 15:00 Taneční orchestr ZUŠ Pavla Kalety
- 15:30 Kroužky Kulturního a společenského střediska „Střelnice“
- 16:30 Reprezenční soubor písní a tanců PZKO OLZA
- 17:00 Společné setkání vedení měst na mostě Družby (odchod průvodu z náměstí ČSA v 16:50)
- 17:30 Schelinger band - rock-big-beatová kapela
- 19:00 Václav Noid Bárta & BekBek Clan - rockový zpěvák s kapelou
- 20:30 Tublatanka - slovenská rocková kapela
- 21:30 Mandrage - plzeňská popová kapela

KULTURA REGIONU

16.06. *neděle*

- 14:00 Zahájení akce
- 14:10 Romská kapela IMPERIO
- 15:10 Dětský folklórní soubor Slezanek
- 15:30 Spolek Němců Těšínského Slezska DIE HASELNUSS
- 15:45 Reprezenční soubor písní a tanců PZKO OLZA
- 15:55 Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy z.s.
- 16:15 Reprezenční soubor písní a tanců PZKO OLZA
- 16:25 Dětský folklórní soubor Slezanek
- 16:45 Reprezenční soubor písní a tanců PZKO OLZA
- 16:50 Vietnamský spolek Moravskoslezského kraje a Ostravy z.s.
- 18:00 Lamačské chvály - křesťanská gospelová skupina ze Slovenska

NÁMĚSTÍ ČSA, ČESKÝ TĚŠÍN

15.06. *sobota*

- 15:00 Progres - hudební skupina ze Slovenska
- 16:30 Sima - slovenská zpěvačka a rapperka
- 18:00 Lenka Filipová - zpěvačka, kytaristka šansoniérka a hudební skladatelka
- 20:00 THIS - root-rocková kapela s Vojtou Kotkem
- 21:30 Desmod - slovenská rocková kapela

Změna programu vyhrazena.

Podrobnější informace na www.kassct.cz a www.s3b.city.